

Županija

88.

Na temelju članka 20. stavka 2. Zakona o održivom gospodarenju otpadom (»Narodne novine« broj 94/13 i 73/17), članka 52. točke 23. Statuta Primorsko-goranske županije (»Službene novine« broj 23/09, 9/13 i 25/13 - pročišćeni tekst, 5/18 i 8/18 - pročišćeni tekst) i članka 25. stavka 1. Poslovnika o radu Župana Primorsko-goranske županije (»Službene novine Primorsko-goranske županije« broj 23/14, 16/15, 3/16 i 19/16 - pročišćeni tekst), Župan Primorsko-goranske županije, dana 28. svibnja 2018. godine, donio je sljedeći

Z a k l j u č a k

Prihvaća se Izvješće o provedbi Plana gospodarenja otpadom Republike Hrvatske na području Primorsko-goranske županije za 2017. godinu te se u obliku informacije upućuje Županijskoj skupštini na razmatranje i usvajanje.

KLASA: 022-04/18-01/19

URBROJ: 2170/1-01-01/5-18-5

Rijeka, 28. svibnja 2018.

Ž u p a n

Zlatko Komadina, dipl.ing.

**IZVJEŠĆE
O PROVEDBI PLANA GOSPODARENJA OTPADOM
REPUBLIKE HRVATSKE NA PODRUČJU
PRIMORSKO-GORANSKE ŽUPANIJE ZA 2017. GODINU**

Rijeka, svibanj 2017.

S A D R Ź A J

- 1. UVOD**
- 2. OSNOVNI PODACI O PRIMORSKO-GORANSKOJ ŽUPANIJI**
- 3. NAČELA I CILJEVI IZ PROPISA KOJIMA SE UREĐUJE GOSPODARENJE OTPADOM**
- 4. OBVEZE U GOSPODARENJU OTPADOM NA LOKALNOJ I PODRUČNOJ (REGIONALNOJ) RAZINI KOJE PROIZLAZE IZ PROPISA**
- 5. PLANOWI GOSPODARENJA OTPADOM JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE**
- 6. GOSPODARENJE OTPADOM NA PODRUČJU PRIMORSKO-GORANSKE ŽUPANIJE**
 - 6.1. Gospodarenje komunalnim otpadom
 - 6.2. Gospodarenje neopasnim proizvodnim, opasnim i građevnim otpadom
 - 6.2.1. Neopasni proizvodni otpad
 - 6.2.2. Opasni otpad
 - 6.2.3. Građevni otpad i otpad koji sadrži azbest
- 7. OSTVARENJE MJERA ZA PROVEDBU PLANA NA PODRUČJU PRIMORSKO-GORANSKE ŽUPANIJE**
 - 7.1. Uključivanje mjera sprječavanja nastanka otpada u planove gospodarenja otpadom jedinica lokalne samouprave
 - 7.2. Kućno kompostiranje
 - 7.3. Nabava opreme, vozila i plovila za odvojeno sakupljanje papira, kartona, metala, plastike, stakla i tekstila
 - 7.4. Izgradnja sortirnica
 - 7.5. Izgradnja reciklažnih dvorišta .
 - 7.6. Obračun naplate prikupljanja komunalnog otpada po količini
 - 7.7. Nabava opreme i vozila za odvojeno sakupljanje biootpada
 - 7.8. Izgradnja postrojenja za biološku obradu otpada
 - 7.9. Praćenje udjela biorazgradivog otpada u miješanom komunalnom otpadu
 - 7.10. Županijski centar za gospodarenje otpadom
 - 7.11. Izgradnja i opremanje reciklažnih dvorišta za građevni otpad
 - 7.12. Odlagališna ploha za odlaganje građevnog otpada koji sadrži azbest
 - 7.13. Sanacija odlagališta neopasnog otpada
 - 7.14. Sanacija lokacija onečišćenih otpadom
 - 7.15. Provedba izobrazno - informativnih aktivnosti
 - 7.16. Izobrazba sudionika uključenih u nadzor gospodarenja otpadom
- 8. OBJEDINJENA IZVJEŠĆA JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE**
- 9. ZAKLJUČAK**
 - Prilog 1. Podaci o sakupljenim količinama komunalnog otpada
 - Prilog 2. Podaci o odvojeno sakupljenim količinama komunalnog otpada

TUMAČ KRATICA

FZOEU - Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost
HAOP - Hrvatska agencija za okoliš i prirodu
JLS - jedinica lokalne samouprave
JP(R)S - jedinica područne (regionalne) samouprave
MBO - mehaničko-biološka obrada
MZOE - Ministarstvo zaštite okoliša i energetike
ROO - Registar onečišćavanja okoliša
SRF (RDF) - gorivo iz otpada
ŽCGO - Županijski centar za gospodarenje otpadom

1. UVOD

Plan gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2017. - 2022. (u daljnjem tekstu: Plan) utvrđuje ciljeve gospodarenja otpadom i određuje mjere za sprječavanje nastanka otpada, mjere za unaprjeđenje sustava gospodarenja komunalnim otpadom i posebnim kategorijama otpada, mjere sanacije lokacija onečišćenih otpadom, obvezu provođenja izobrazno-informativnih aktivnosti te unaprjeđenja sustava nadzora nad gospodarenjem otpadom. Opći ciljevi Plana su smanjenje ukupne mase otpada koja se odlaže na odlagališta, smanjenje emisija onečišćujućih tvari u okoliš i štetnog djelovanja otpada na ljudsko zdravlje i okoliš.

U skladu sa Zakonom o održivom gospodarenju otpadom Planom su određeni nositelji provedbe Plana i rokovi za provedbu propisanih mjera. Provedbena tijela na državnoj razini su Hrvatska agencija za okoliš i prirodu i Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost. Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne su u okviru svoje nadležnosti osigurati uvjete i provedbu mjera iz Plana na svom području. Uspješnost provedbe Plana provjerava se trogodišnjim izvještavanjem od strane Ministarstva zaštite okoliša i energetike prema Vladi i godišnjim izvješćima jedinice lokalne i regionalne (područne) samouprave. Jedinice lokalne samouprave obvezne su do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu godinu izvješće o provedbi Plana dostaviti jedinici područne (regionalne) samouprave. Županija dostavlja godišnje izvješće o provedbi Plana i objedinjena izvješća jedinica lokalne samouprave Ministarstvu i Hrvatskoj agenciji za okoliš i prirodu do 31. svibnja tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu i objavljuje ga u službenom glasilu i na svojim mrežnim stranicama.

Izvješće o provedbi Plana gospodarenja otpadom Republike Hrvatske na području Primorsko-goranske županije za 2017. godinu (dalje u tekstu: Izvješće o provedbi Plana) pripremljeno je u suradnji s komunalnim društvima s područja Županije koja se bave gospodarenjem otpadom i društvom Ekoplus d.o.o. koje upravlja Županijskim centrom za gospodarenje otpadom (ŽCGO) Marišćina.

Izvješće o provedbi Plana sadrži osnovne podatke o Primorsko-goranskoj županiji, pregled načela, ciljeva iz Zakona i Plana, popis obveza u gospodarenju otpadom koje su Zakonom stavljene u nadležnost jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, aktivnosti na provedbi mjera iz Plana u 2017. na području Županije uključujući i aktivnosti vezane uz ŽCGO Marišćina na izgradnji pretovarnih stanica te pregled stanja na odlagalištima s poduzetim mjerama na njihovoj sanaciji.

Objedinjenim izvješćem obuhvaćeno je 30 izvješća jedinica lokalne samouprave s područja Primorsko-goranske županije i to: gradova Bakar, Cres, Crikvenica, Čabar, Delnice, Kastav, Kraljevica, Mali Lošinj, Novi Vinodolski, Opatija, Rab i Vrbovsko i općina Baška, Brod Moravice, Dobrinj, Fužine, Jelenje, Klana, Kostrena, Lopar, Lovran, Matulji, Mošćenička Draga, Mrkopalj, Omišalj, Punat, Ravna Gora, Skrad, Vinodolska općina i Viškovo. Treba napomenuti da su, dopisom upućenim od strane nadležnog županijskog upravnog tijela, sve jedinice lokalne samouprave pravovremeno

bile pozvane na dostavu svojih izvješća. U zakonom propisanom roku izvješća je dostavilo šest jedinica lokalne samouprave i to: gradovi Cres i Mali Lošinj i općine Baška, Klana, Mošćenička Draga i Viškovo. Do dovršetka pripreme ovog Izvješća o provedbi Plana svoja izvješća nisu dostavili gradovi Rijeka i Krk i općine Čavle, Lokve, Malinska-Dubašnica i Vrbnik. Unatoč tome, kako ne bismo propustili za županije propisani rok za dostavu izvješća MZOE i HAOP-u, pristupili smo izradi Izvješća o provedbi Plana temeljem dostavljenih nam podataka kao i temeljem podataka o gospodarenju otpadom komunalnih društava i Baze podataka Hrvatske agencije za okoliš i prirodu ROO¹.

Sva dostavljena izvješća jedinica lokalne samouprave nalaze se u prilogu ovog Izvješća o provedbi Plana.

Objedinjeno izvješće sadrži informacije o postojećem stanju gospodarenja otpadom i o provedbi Plana na lokalnoj razini.

2. OSNOVNI PODACI O PRIMORSKO-GORANSKOJ ŽUPANIJ

Primorsko-goranska županija zauzima 6,3% površine Republike Hrvatske (površina kopnenog dijela Županije iznosi 3.588 km²) i po prirodnim i gospodarskim obilježjima dijeli se na tri područja: Primorje - priobalno područje, kvarnerski otoci i Gorski kotar. Na području Županije živi 296.195 stanovnika. Ima 36 jedinica lokalne samouprave, 14 gradova (Bakar, Cres, Crikvenica, Čabar, Delnice, Kastav, Kraljevica, Krk, Mali Lošinj, Novi Vinodolski, Opatija, Rab, Rijeka i Vrbovsko) i 22 općine (Baška, Brod Moravice, Čavle, Dobrinj, Fužine, Jelenje, Klana, Kostrena, Lokve, Lopar, Lovran, Malinska - Dubašnica, Matulji, Mošćenička Draga, Mrkopalj, Omišalj, Punat, Ravna Gora, Skrad, Vinodolska općina, Viškovo i Vrbnik). Administrativno središte Županije je Grad Rijeka.

Na području Županije, komunalni otpad sakuplja 11 komunalnih društava čiji su osnivači jedinice lokalne samouprave. Uz komunalna društva, sakupljanjem posebnih kategorija otpada na području Županije bavi se i 21 tvrtka, koje imaju dozvole za privremeno skladištenje i/ili oporabu otpada.

Primorsko-goranska županija je uspostavila jedinstveni sustav gospodarenja otpadom na svom području. Uz sufinanciranje sredstvima EU fondova izgrađen je ŽCGO Marišćina koji je u punom pogonu od travnja 2017. godine. Od pet planiranih pretovarnih stanica dvije (Cres i Novi Vinodolski) su započele s radom, jedna (Krk) je u izgradnji, a za dvije (Rab i Delnice) u tijeku su pripremne aktivnosti.

Na području Županije nalazi se deset odlagališta otpada od kojih je četiri zatvoreno za odlaganje otpada, a jedno i to najveće, odlagalište Viševac i potpuno sanirano. S puštanjem u funkciju pretovarnih stanica sva će se odlagališta zatvoriti i postupno sanirati.

¹ Izvor podataka za proizvodni i građevni otpad je ROO za 2016., jer u vrijeme pripreme Izvješća o provedbi Plana, zbog nadogradnje baze ROO koja je bila u tijeku, nije bilo moguće izlistavanje izvješća i nije bio dovršen unos podataka u ROO za 2017. od strane obveznika dostave podataka.

Na području Općine Viškovo nedaleko Rijeke nalazi se zatvoreno odlagalište opasnog otpada Sovjak. U ime Ministarstva zaštite okoliša i energetike, pripreme za njegovu sanaciju provodi Fond za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost.

3. NAČELA I CILJEVI IZ PROPISA KOJIMA SE UREĐUJE GOSPODARENJE OTPADOM

Gospodarenje otpadom u Republici Hrvatskoj uređeno je Zakonom o održivom gospodarenju otpadom (»Narodne novine« br. 94/13 i 73/17) i nizom podzakonskih propisa. Zakonom se utvrđuju mjere za sprječavanje ili smanjenje štetnog djelovanja otpada na ljudsko zdravlje i okoliš na način smanjenja količina otpada u nastanku i/ili proizvodnji te se uređuje gospodarenje otpadom bez uporabe rizičnih postupaka po zdravlje i okoliš, uz korištenje vrijednih svojstava otpada. Zakonom je određeno da se primjenjuje sljedeći red prvenstva gospodarenja otpadom:

1. sprječavanje nastanka otpada,
2. priprema za ponovnu uporabu,
3. recikliranje,
4. drugi postupci oporabe npr. energetska oporaba i
5. zbrinjavanje otpada.

U skladu sa Zakonom Planom gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2017. - 2022. godine (»Narodne novine« br. 3/17) određeni su sljedeći ciljevi gospodarenja otpadom:

Cilj 1. Unaprijediti sustav gospodarenja komunalnim otpadom

- 1.1 Smanjiti ukupnu količinu proizvedenog komunalnog otpada za 5%
- 1.2. Odvojeno prikupiti 60% mase proizvedenog komunalnog otpada (prvenstveno papir, staklo, plastika, metal, biootpad i dr.)
- 1.3. Odvojeno prikupiti 40% mase proizvedenog biootpada koji je sastavni dio komunalnog otpada
- 1.4. Odložiti na odlagališta manje od 25% mase proizvedenog komunalnog otpada

Cilj 2. Unaprijediti sustav gospodarenja posebnim kategorijama otpada

- 2.1. Odvojeno prikupiti 75% mase proizvedenog građevnog otpada
- 2.2. Uspostaviti sustav gospodarenja otpadnim muljem iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda
- 2.3. Unaprijediti sustav gospodarenja otpadnom ambalažom
- 2.4. Uspostaviti sustav gospodarenja morskim otpadom
- 2.5. Uspostaviti sustav gospodarenja otpadnim brodovima, podrtinama i potonulim stvarima na morskom dnu
- 2.6. Unaprijediti sustav gospodarenja ostalim posebnim kategorijama otpada

Cilj 3. Unaprijediti sustav gospodarenja opasnim otpadom

Cilj 4. Sanirati lokacije onečišćene otpadom

Cilj 5. Kontinuirano provoditi izobrazno-informativne aktivnosti

Cilj 6. Unaprijediti informacijski sustav gospodarenja otpadom

Cilj 7. Unaprijediti nadzor nad gospodarenjem otpadom

Cilj 8. Unaprijediti upravne postupke u gospodarenju otpadom.

Navedeni ciljevi koji proizlaze iz obveza koje Republika Hrvatska mora postići sukladno EU zakonodavstvu, rezultirali su iz ocjene postojećeg stanja gospodarenja otpadom i utvrđeni su u odnosu na 2015. godinu.

4. OBVEZE U GOSPODARENJU OTPADOM NA LOKALNOJ I PODRUČNOJ (REGIONALNOJ) RAZINI KOJE PROIZLAZE IZ PROPISA

Sukladno Zakonu o održivom gospodarenju otpadom učinkovitost gospodarenja otpadom osiguravaju Vlada i Ministarstvo zaštite okoliša i energetike propisivanjem mjera. Županije su dužne na svom području osigurati uvjete i provedbu propisanih mjera, a više jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave mogu sporazumno osigurati zajedničku provedbu mjera gospodarenja otpadom.

Jedinica lokalne samouprave dužna je na svom području osigurati:

1. javnu uslugu prikupljanja miješanog komunalnog otpada, i biorazgradivog komunalnog otpada,
2. odvojeno prikupljanje otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada,
3. sprječavanje odbacivanja otpada na način suprotan Zakonu te uklanjanje tako odbačenog otpada,
4. provedbu Plana gospodarenja otpadom RH,
5. donošenje i provedbu plana gospodarenja otpadom jedinice lokalne samouprave,
6. provođenje izobrazno-informativne aktivnosti na svom području i
7. mogućnost provedbe akcija prikupljanja nepropisno odloženog otpada.

Jedinica lokalne samouprave dužna je osigurati provedbu tih obveza na kvalitetan, postojan i ekonomski učinkovit način u skladu s načelima održivog razvoja, zaštite okoliša i gospodarenja otpadom osiguravajući pri tom javnost rada. Smanjenje odlaganja miješanog komunalnog otpada provodit će se jačanjem sustava gospodarenja posebnim kategorijama otpada.

Zakonom se određuje da javna usluga prikupljanja miješanog komunalnog otpada podrazumijeva prikupljanje tog otpada na određenom području pružanjem usluge putem spremnika od pojedinačnih korisnika i prijevoz otpada do ovlaštene osobe za obradu otpada. Propisano je da su jedinice lokalne samouprave dužne izvršiti obvezu odvojenog sakupljanja otpada na način da osiguraju:

- funkcioniranje jednog ili više reciklažnih dvorišta, odnosno mobilne jedinice na svom području,

- postavljanje odgovarajućeg broja i vrsta spremnika za odvojeno sakupljanje problematičnog otpada, otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila, koji nisu obuhvaćeni sustavom gospodarenja posebnom kategorijom otpada, na javnoj površini,
- obavještavanje kućanstava o lokaciji i izmjeni lokacije reciklažnog dvorišta, mobilne jedinice i spremnika za odvojeno sakupljanje problematičnog otpada, otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila i
- uslugu prijevoza krupnog (glomaznog) komunalnog otpada na zahtjev korisnika usluge.

Javna usluga prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada smatra se uslugom od općeg interesa. Zakonom je propisano da

se troškovi obavljanja navedene javne usluge obračunavaju razmjerno količini predanog otpada pri čemu je kriterij količine otpada masa predanog otpada ili volumen spremnika otpada i to temeljem posebne odluke jedinice lokalne samouprave.

Jedinice lokalne samouprave dužne su o svom trošku, na odgovarajući način osigurati provedbu izobrazno-informativnih aktivnosti u vezi gospodarenja otpadom na svojem području, a osobito održavanje javnih tribina, pripremu informativnih publikacija o gospodarenju otpadom i objavu specijaliziranih priloga u medijima.

U tablici 1. nalazi se popis mjera iz Plana s rokovima provedbe, čiji su nositelji jedinice lokalne samouprave, a u tablici 2. mjere čiji su nositelji jedinice područne (regionalne) samouprave.

Tablica 1. Mjere iz Plana čiji su nositelji jedinice lokalne samouprave

Broj cilja iz Plana	Cilj	Mjera	Napomena	Rok
1.	Unaprijediti sustav gospodarenja komunalnim otpadom			
	Smanjiti ukupnu količinu proizvedenog komunalnog otpada za 5%	Uključivanje mjera sprječavanja nastanka otpada u planove gospodarenja otpadom JLS Kućno kompostiranje		2020.
	Odvojeno prikupiti 60% mase proizvedenog komunalnog otpada (prvenstveno papir, staklo, plastika, metal, biootpad i dr.)	Nabava opreme, vozila i plovila za odvojeno sakupljanje papira, kartona, metala, plastike, stakla i tekstila Izgradnja sortirnica Izgradnja reciklažnih dvorišta Obračun naplate prikupljanja komunalnog otpada po količini		2020. 2020. 2019.
	Odvojeno prikupiti 40% mase proizvedenog biootpada koji je sastavni dio komunalnog otpada	Nabava opreme i vozila za odvojeno sakupljanje biootpada Izgradnja postrojenja za biološku obradu otpada		2020. 2020.
	Odložiti na odlagališta manje od 25% mase proizvedenog komunalnog otpada	Praćenje udjela biorazgradivog otpada u miješanom komunalnom otpadu		Kont.
2.	Unaprijediti sustav gospodarenja posebnim kategorijama otpada			
	Odvojeno prikupiti 75% mase proizvedenog građevnog otpada	Izgradnja i opremanje reciklažnih dvorišta za građevni otpad	uz JP(R)S i pr.ulag.	2020.
4.	Sanirati lokacije onečišćene otpadom	Sanacija odlagališta neopasnog otpada Sanacija lokacija onečišćenih otpadom		2022. 2020.
5.	Kontinuirano provoditi izobrazno-informativne aktivnosti	Provedba izobrazno - informativnih aktivnosti		Kont.
7.	Unaprijediti nadzor nad gospodarenjem otpadom	Izobrazba sudionika uključenih u nadzor gospodarenja otpadom		Kont.

Uz navedene mjere, Odlukom Vlade o implementaciji Plana, od 25. svibnja 2017., propisano je da jedinice lokalne samouprave i to uz Hrvatske vode, Ministarstvo zaštite okoliša i energetike i Ministarstvo poljoprivrede trebaju dati svoj doprinos izgradnji građevina i uređaja za obradu mulja. Jednako tako, jedinice lokalne samouprave bi trebale zajedno sa civilnim sektorom potaknuti uspostavu centara za ponovnu uporabu odbačenih predmeta.

Tablica 2. Mjere iz Plana čiji su nositelji jedinice područne (regionalne) samouprave

Broj cilja iz Plana	Cilj	Mjera	Napomena	Rok
1.	Unaprijediti sustav gospodarenja komunalnim otpadom Odložiti na odlagališta manje od 25% mase proizvedenog komunalnog otpada	Izgradnja centara za gospodarenje otpadom		2022.
2.	Unaprijediti sustav gospodarenja posebnim kategorijama otpada Odvojeno prikupiti 75% mase proizvedenog građevnog otpada	Izgradnja i opremanje reciklažnih dvorišta za građevni otpad Izgradnja odlagališnih ploha za odlaganje građevnog otpada koji sadrži azbest	u okviru ŽCGO; uz JLS i pr.ulag. u okviru ŽCGO	2020. 2022.

Prema Planu, uz naprijed navedene mjere jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave bi trebale, i to uz ostale nositelje, sudjelovati u interventnom sakupljanju i zbrinjavanju morskog otpada.

5. PLANOWI GOSPODARENJA OTPADOM JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE

Prema Zakonu jedinice lokalne samouprave obvezne su donijeti svoje planove gospodarenja otpadom. Na svoj prijedlog plana dužne su, prije njegovog donošenja, ishoditi prethodnu suglasnost nadležnog upravnog tijela područne (regionalne) samouprave o usklađenosti istog s odredbama Zakona i Plana.

Od 36 jedinica lokalne samouprave s područja Primorsko-goranske županije 20 ih je donijelo svoje planove gospodarenja otpadom. Planovi ostalih JLS upućeni su u postupak informiranja javnosti ili se za njihovo donošenje očekuje izdavanje suglasnosti od strane nadležnog županijskog upravnog tijela.

Planove gospodarenja otpadom donijeli su gradovi: Bakar, Cres, Kastav, Kraljevica, Krk, Mali Lošinj, Opatija, Rab, Rijeka i Vrbovsko i općine Baška, Fužine, Jelenje, Lopar, Lovran, Malinska - Dubašnica, Matulji, Mošćenička Draga, Punat i Vrbnik.

6. GOSPODARENJE OTPADOM NA PODRUČJU PRIMORSKO-GORANSKE ŽUPANIJE

6.1. Gospodarenje komunalnim otpadom

Zakonom o održivom gospodarenju otpadom komunalni otpad se definira kao otpad nastao u kućanstvu i otpad koji je po prirodi i sastavu sličan otpadu iz kućanstava, a ne uključuje proizvodni otpad i otpad iz poljoprivrede i šumarstva. Miješani komunalni otpad je otpad iz

kućanstva i otpad iz trgovina, industrije i iz ustanova koji je po svojstvima i sastavu sličan otpadu iz kućanstva, a iz kojeg posebnim postupkom nisu izdvojeni pojedini materijali (npr. papir, staklo i dr.).

Miješani komunalni otpad na području Primorsko-goranske županije sakuplja 12 komunalnih društva čiji su osnivači jedinice lokalne samouprave.

Pokrivenost kućanstava sa sakupljanjem otpada iznosi 100%.

Tablica 3.: Komunalna društva i jedinice lokalne samouprave s čijeg područja sakupljaju otpad

Komunalno društvo	Jedinice lokalne samouprave s čijeg područja se skuplja otpad
Čistoća d.o.o. Rijeka	Bakar, Kastav, Kraljevica, Rijeka, Čavle, Jelenje, Klana, Kostrena, Viškovo
Komunalac d.o.o. Jurdani	Opatija, Lovran, Matulji, Mošćenička Draga
Ivanj d.o.o. Novi Vinodolski	Novi Vinodolski, Općina Vinodolska
Eko-Murvica d.o.o. Crikvenica	Crikvenica
Ponikve eko otok Krk d.o.o.	Krk, Baška, Dobrinj, Malinska – Dubašnica, Omišalj, Punat, Vrbnik
Komunalne usluge Cres - Lošinj d.o.o.	Cres i Mali Lošinj
Dundovo d.o.o.	Rab
Lopar Vrutak d.o.o.	Lopar
Komunalac d.o.o. Delnice	Delnice, Brod Moravice, Fužine, Lokve, Mrkopalj, Ravna Gora, Skrad
Komunalac d.o.o. Vrbovsko	Vrbovsko
Čabar d.o.o.	Čabar
Fužine d.o.o.	Fužine

U tablici 4. dani su podaci o sakupljenom otpadu od strane komunalnih društava. Podaci o sakupljenom otpadu za 2017. godinu, po jedinicama lokalne samouprave nalaze se u tablicama Priloga 1. i 2.

Tablica 4.: Sakupljene količine otpada u 2015., 2016. i 2017. godini

	2015. g.				2016. g.				2017. g.			
	Ukupno, t	Miješ. kom. otpad, t	Ukupno odvojeno t	%	Ukupno, t	Miješ. kom. otpad, t	Ukupno odvojeno t	%	Ukupno, t	Miješ. kom. otpad, t	Ukupno odvojeno t	%
Komunalno društvo												
Vodovod i čistoća Cres-M. Lošinj d.o.o.	17424,42	12918,54	4505,88	25,9	13972,30	10073,76	3898,54	27,9	11119,88	8791,24	2328,64	20,9
Čistoća d.o.o. Rijeka	57327,17	49189,07	8138,10	14,2	61039,00	52217,40	8822,37	14,5	59388,02	52682,74	6705,28	11,29
KTD Ivarij d.o.o. Novi Vinodolski	4542,33	4327,20	215,13	4,7	2545,55	2168,70	376,85	14,8	3874,21	3285,01	589,2	15,2
Eko-Murvica d.o.o. Crikvenica	6879,18	5864,00	1015,18	14,8	7595,09	5852,04	1743,05	23,0	8224,99	6572,17	1652,82	20,1
Dundovo d.o.o. Rab	5415,37	4301,80	1113,57	20,6	5383,33	4139,00	1244,33	23,1	8114,12	4757,75	3356,37	41,4
Lopar Vrutak d.o.o.	2811,84	2315,60	496,24	17,7	2815,00	2275,00	540,00	19,1	2668,27	2047,85	620,42	23,3
Ponikve Eko otok d.o.o. Krk	19260,00	9605,00	9655,00	50,1	20566,67	9416,38	11150,29	54,2	21083,7	9764,41	11319,29	53,7
Komunalac d.o.o. Opatija, Jurdani	13092,04	11314,07	1777,97	13,6	12635,00	10701,74	1933,26	15,3	13588,86	11201,23	2387,63	17,6
Komunalac d.o.o. Delnice	4673,45	4478,00	195,45	4,2	5032,00	4235,00	797,00	15,8	3289,19	3224,00	65,19	2,00
Komunalac d.o.o. Vrbovsko	2138,00	2135,00	3,00	0,1	1782,43	1762,76	19,67	1,1	1638,19	1469,50	168,69	10,29
KTD Čabar d.o.o.	1756,57	1756,57	0,00	0	1217,61	1217,61	0	0	1237,59	1193,81	43,78	3,50
KTD Fužine d.o.o.									460,28	426,00	34,28	7,44
UKUPNO	135320,37	108204,85	27115,52	20,0	134583,98	104059,39	30525,36	22,68	134686,06	105415,71	29271,59	21,73

U 2017. godini sakupljeno je ukupno 134.686,06 t komunalnog otpada, od čega je miješanog otpada bilo 105.415,71 t, a odvojeno sakupljenog 29.271,59 t ili 21,73%. Prikazani podaci pokazuju da se količina odvojeno sakupljenog otpada ne mijenja značajnije u odnosu na dvije prethodne godine. Najbolji rezultati ponovno su postignuti na otoku Krku gdje je u 2017. godini odvojeno sakupljeno 53,7% otpada, a najslabiji su na području Gorskog kotara. U odnosu na prethodnu godinu evidentno je povećanje sakupljene količine otpada na području Vrbovskog te osobito na području Grada Raba gdje je odvojeno sakupljeno 41,4% otpada.

6.2. Gospodarenje neopasnim proizvodnim, opasnim i građevnim otpadom

6.2.1. Neopasni proizvodni otpad

Neopasni otpad je svaki otpad koji nema neko od svojstava opasnog otpada, utvrđenih u Dodatku III. Zakona o održivom gospodarenju otpadom, a inertni otpad je onaj otpad koji ne podliježe značajnim fizikalnim kemijskim i/ili biološkim promjenama.

Prema podacima iz ROO, u Primorsko-goranskoj županiji u 2016. godini proizvedeno je ukupno 109.166,88 t, a obrađeno ili izvezeno 83.390,53 t neopasnog proizvodnog otpada. Od prijavljenog neopasnog proizvodnog otpada, najveće količine su iz sljedećih grupa:

1. otpad iz uređaja za pročišćavanje gradskih otpadnih voda i pripremu pitke vode i vode za industrijsku uporabu,
2. građevni otpad i otpad od rušenja objekata,
3. otpad od mehaničkog oblikovanja te fizikalne i mehaničke površinske obrade metala i plastike te
4. otpad od prerade drveta.

Prema podacima iz Registra dozvola za gospodarenje otpadom Hrvatske agencije za okoliš i prirodu i podacima o izdanim rješenjima za gospodarenje neopasnim otpadom u Županiji, na području Primorsko-goranske županije, poslovima gospodarenja neopasnim otpadom bave se 23 tvrtke koje ujedno imaju i sjedište i/ili podružnicu u Županiji (tablica 5).

Tablica 5.: Pravni subjekti koji posjeduju dozvolu za gospodarenje neopasnim

Naziv tvrtke	Sjedište	Rješenje (dozvola) izdano za:	Datum izdavanja
Čistoća d.o.o.	Dolac 14, Rijeka	sakupljanje, interventno skupljanje privremeno skladištenje i obrada neopasnog otpada	09.10.20.
Dezinsekcija d.o.o.	Brajšina 13, Rijeka	sakupljanje neopasnog proizvodnog i komunalnog otpada	15.06.16.
Ecorec d.o.o.	Karlovačka cesta 2E, Zagreb	sakupljanje, prijevoz i privremeno skladištenje neopasnog otpada	05.07.12.
Eco-casa d.o.o.	Jušići 69c, Matulji	sakupljanje, interventno skupljanje i uporaba	29.02.16.
Eko-sirovina d.o.o.	A.Barca 3c, Rijeka	sakupljanje, prijevoz, privremeno skladištenje i obrada (rastavljanje, rezanje i drobljenje) neopasnog otpada	06.11.15.
Ekoplus d.o.o.	ŽCGO Mariščina, Marčelji, Pogled 2/4	prihvat, zbrinjavanje i uporabu	04.04.17.
GP Krk d.d.	Stjepana Radića 31, Krk	sakupljanje, interventno skupljanje i uporaba	14.12.16.
Grd d.o.o.	Mihačeva draga 41, Rijeka	prihvat i uporabu	26.01.17.
INA d.d. - lokacija Urinj	Kostrena, Urinj bb	prijevoz i odlaganje neopasnog otpada	16.02.16.
Ind-eko d.o.o.	Korzo 40/2, Rijeka	sakupljanje, prijevoz, privremeno skladištenje i obrada (filtracija, frakcioniranje i ugušćivanje) neopasnog otpada	08.05.15.
Izgradnja d.o.o.	Ulica kralja Zvonimira 45, Crikvenica	obrada i uporaba neopasnog otpada	03.05.13.
Jadran - Metal d.o.o.-za preradu sekundarnih sirovina	Radna zona Kukuljanovo 29/R	sakupljanje, prijevoz, privremeno skladištenje, obrada i odlaganje neopasnog otpada	20.07.15.
K.M.D. Babić d.o.o.	Blažići 25a, Viškovo	prijevoz, privremeno skladištenje, obrada, uporaba i reciklaža neopasnog otpada	17.03.15.
Kemis - Termoclean d.o.o.	Sudišćak 3, Zagreb	sakupljanje, prijevoz i privremeno skladištenje neopasnog otpada	01.10.12.
Metalgo d.o.o.	Blažići 23, Viškovo	sakupljanje i uporaba	10.03.16.

Metis d.d.-Podružnica Rijeka	Milutina Barača 50, 51000 Rijeka	sakupljanje i prijevoz, privremeno skladištenje i obrada neopasnog otpada	05.11.12.
Ponikve d.o.o.	Vršanska 14, Krk	sakupljanje i obrada	19.03.15.
Rijekatank d.o.o.	Kružna 10, Rijeka	sakupljanje, prijevoz, privremeno skladištenje i obrada (filtracija, koagulacija, flokulacija i solidifikacija) neopasnog otpada	03.07.12.
Sekundar usluge d.o.o. Rijeka	Jurdani, Permani bb	sakupljanje, prijevoz, privremeno skladištenje i obrada neopasnog otpada	18.12.15.
Sidji d.o.o.	Milutina Barača 58, Rijeka	sakupljanje i uporaba	18.12.15.
Unija-nova d.o.o.	Radnička cesta 22, Zagreb	sakupljanje i uporaba	10.03.16.

Izvor: HAOP, Registar dozvola za gospodarenje otpadom

6.2.2. Opasni otpad

Opasni otpad je onaj koji ima jedno od sljedećih svojstava: eksplozivnost, reaktivnost, zapaljivost, nadražljivost, štetnost, toksičnost, kancerogenost, korozivnost, infektivnost, teratogenost, mutagenost, tvari i pripravci koji ispuštaju toksične ili vrlo toksične plinove u kontaktu s vodom, zrakom ili kiselinom, tvari i pripravci koji nakon odlaganja mogu na bilo koji način ispuštati tvari, s nekom od gore navedenih karakteristika ekotoksične tvari.

Prema podacima iz ROO, u Primorsko-goranskoj županiji u 2016. godini proizvedeno je 14.129,71 t opasnog otpada, sakupljeno je 14.198,98 t, a obrađeno je ili izvezeno 2.420,8 t opasnog otpada. Najveće količine opasnog otpada čine otpadna ulja i otpad od tekućih goriva i uljni filteri. Treba napomenuti da nisu zanemarive količine opasnog otpada koji se izdvoji iz komunalnog otpada, a to su: otpadne baterije, rasvjetna tijela, otapala, ulja i masti, boje, deterdženti koji sadrže opasne tvari i dr.

Gospodarenjem opasnim otpadom na području Primorsko-goranske županije bavi se osam tvrtki i to: Dezinsekcija d.o.o., Ekonex d.o.o., Frigomatic eco d.o.o., INA-industrija nafte d.d., IND-EKO d.o.o., Kemis-termoclean d.o.o., Metis d.d. i Rijekatank d.o.o. Navedene tvrtke imaju dozvolu za gospodarenje opasnim otpadom, koju izdaje Ministarstvo zaštite okoliša i energije.

6.2.3. Građevni otpad i otpad koji sadrži azbest

Građevni otpad je otpad nastao prilikom gradnje građevina, rekonstrukcije, uklanjanja i održavanja postojećih građevina, te otpad nastao od iskopanog materijala, koji se ne može bez prethodne uporabe koristiti za građenje građevine zbog čijeg građenja je nastao. Zakonom zacrtani sustav gospodarenja građevnim otpadom ima cilj osigurati ponovnu uporabu, recikliranje i druge načine materijalne uporabe građevnog otpada.

Prema podacima ROO, u 2016. godini, na području Županije proizvedeno je 16.223,42 t građevnog otpada. Obrađeno je svega 550,0 t, a 6,11 t građevnog otpada je izvezeno.

U ROO za 2016. godinu, proizvođači otpada prijavili su 94,52 t otpada koji sadrži azbest, i to uglavnom građevni materijal. Skupljači su prijavili 1.655,76 t (prethodne godine bilo je prijavljeno 6.690,97 t) otpada koji

sadrži azbest. Navedeni otpad je predan oporabiteljima. Najvećim se dijelom radi o građevnom otpadu koji sadrži čvrsto vezani azbest koji se može odložiti.

Na području Županije, dozvolu za gospodarenje s neopasnim građevnim otpadom posjeduje 16 tvrtki i komunalnih društava.

Prema podacima Registra dozvola za gospodarenje otpadom HAOP-a na području Županije registrirane su četiri tvrtke (Dezinsekcija d.o.o., Ind-eko d.o.o., Metis d.d. i Rijekatank d.o.o.) koje imaju dozvolu za gospodarenje otpadom koji sadrži azbest.

Napominje se da za sada na području naše Županije nije u funkciji nijedna ploha za odlaganje otpada koji sadrži azbest pa se takav otpad putem ovlaštenih tvrtki zbrinjava izvan Županije.

7. OSTVARENJE MJERA ZA PROVEDBU PLANA NA PODRUČJU PRIMORSKO-GORANSKE ŽUPANIJE

7.1. Uključivanje mjera sprječavanja nastanka otpada u planove

gospodarenja otpadom jedinica lokalne samouprave

Planovima jedinica lokalne samouprave planirano je postizanje cilja smanjenja količine proizvedenog komunalnog otpada za 5% do 2022. u odnosu na količinu otpada iz 2015. godine, a prikazane su i projekcije smanjenja na godišnjim razinama. Glavna planirana mjera iz planova JLS za postizanje sprječavanja nastanka otpada odnosi se na izobrazno-informativne aktivnosti.

Ukupna količina proizvedenog komunalnog otpada u 2017. godini iznosila je (tablica br. 4) i manja je za 0,5% u odnosu na količinu iz 2015. godine.

Kretanje trenda smanjenja proizvedenog komunalnog otpada ovisit će o primjeni mjera iz Plana, ali i o gospodarskom rastu (osobito u turizmu) i kretanju broja stanovnika.

S ciljem sprječavanja nastanka otpada ključne mjere iz Plana koje će u budućnosti trebati provoditi su sljedeće:

- informativno-edukativne kampanje na temu sprječavanja nastanka otpada od hrane,
- unaprjeđenje sustava prikupljanja i odrade podataka o otpadu od hrane,
- uspostava sustava doniranja hrane,
- komunikacijske kampanje za građane,

- poticanje sprječavanja nastanka otpadnih plastičnih vrećica,
- daljnje promicanje kućnog kompostiranja,
- poticanje »zelene« javne nabave,
- poticanje razmjene i ponovne uporabe isluženih proizvoda.

Za uspješnost provedbe ovih mjera neophodno je sudjelovanje građana, privatnog sektora te udruga koje se bave zaštitom okoliša.

7.2. Kućno kompostiranje

Kako bi se spriječilo odlaganje biootpada na odlagališta otpada i doprinijelo ostvarenju ostalih ciljeva gospodarenja otpadom potrebno je potaknuti građane na kompostiranje. Cilj je postići da kućanstva odvajaju biootpad od ostalog kućnog (komunalnog) otpada odlaganjem u spremnike za biootpad, te da kompostiranjem u vlastitim komposterima ili u vlastitom vrtu smanje ukupnu količinu proizvedenog otpada. Sukladno Planu ovom mjerom treba obuhvatiti ruralna područja, odnosno predgrađa urbanih sredina s većim brojem samostalnih stambenih jedinica s okućnicom.

Ranijih godina Županija je u suradnji s komunalnim društvima i udrugama koje se bave zaštitom okoliša sudjelovala u projektima čiji je cilj promicanje kućnog kompostiranja. Komposter s informativnim materijalima podijeljeni su zainteresiranim kućanstvima s područja Grada Opatije i općina Mrkopalj, Skrad i Matulji.

Društvo Čistoća d.o.o. Rijeka je u više navrata podijelilo ukupno 700 kompostera.

Na području Novog Vinodolskog korisnicima je dodijeljeno 300 kompostera, na području Vrbovskog 186 i Raba 400 kompostera. Na području Crikvenice u 2017. godini nastavljeno je provođenje pilot projekta fermetiranja/kompostiranja kuhinjskog otpada kojim je obuhvaćeno 350 kućanstava. Besplatno su dodijeljeni komposter vlastite proizvodnje i potrebni reagensi za kompostiranje. Navedeni projekt provodi se već šestu godinu zaredom.

7.3. Nabava opreme, vozila i plovila za odvojeno sakupljanje papira,

kartona, metala, plastike, stakla i tekstila

Komunalni otpad u gradovima i općinama na području Primorsko-goranske županije sakupljaju komunalna društva. Raspolazu s opremom i vozilima, a komunalno društvo Komunalne usluge Cres Lošinj d.o.o. i brodovima za sakupljanje otpada s malih otoka. Komunalna oprema i broj vozila se kontinuirano nadopunjava i obnavlja u skladu s financijskim mogućnostima društava i odobrenom sufinanciranjem od strane FZOEU.

7.4. Izgradnja sortirnice

Prema Planu ova mjera uključuje izgradnju i opremanje novih, te po potrebi povećanje kapaciteta i unaprjeđenje tehnologije postojećih postrojenja za sortiranje odvojeno sakupljenog otpadnog papira, kartona, metala, stakla, plastike i dr.

U svim donesenim planovima gospodarenja otpadom jedinica lokalne samouprave za razdoblje 2017. - 2022. planirana je izgradnja sortirnice.

U 2017. godini izrađena je projektna dokumentacija i u tijeku je ishođenje građevinske dozvole za gradnju sortirnice za potrebe Čistoće d.o.o. Rijeka. Gradnja navedene sortirnice planirana je u sklopu Reciklažnog centra Mihačeva draga.

Trenutno sortirnica odvojeno sakupljenog otpada postoji jedino na otoku Krku i smještena je uz odlagalište Treskavac.

7.5. Izgradnja reciklažnih dvorišta

Reciklažno dvorište je nadzirani ograđeni prostor namijenjen odvojenom prikupljanju i privremenom skladištenju manjih količina posebnih vrsta otpada. Sukladno Zakonu jedinica lokalne samouprave dužna je osigurati funkcioniranje jednog ili više reciklažnih dvorišta čiji broj ovisi o broju stanovnika. U naseljima u kojima se ne nalazi reciklažno dvorište propisana je obveza postavljanja mobilne jedinice za odvojeno sakupljanje otpada.

Na području Županije postoji 12 reciklažnih dvorišta od kojih je osam na otoku Krku (po jedno u svakoj JLS i jedno uz odlagalište Treskavac) i po jedno u Rijeci, Malom Lošnju, Lovranu i Viškovu. S mobilnim reciklažnim dvorištima raspolažu gradovi Rijeka, Crikvenica, Cres, Mali Lošinj i Vrbovsko i općine Jelenje, Lopar, Klana i Mošćenička Draga.

Iz usvojenih planova gospodarenja otpadom razvidno je da većina jedinica lokalne samouprave, izuzev onih na području otoka Krka, planiraju gradnju novih reciklažnih dvorišta.

7.6. Obračun naplate prikupljanja komunalnog otpada po količini

Odredbom članka 30. stavka 6. točke 3. Zakona o održivom gospodarenju otpadom propisano je da je korisnik javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada dužan snositi troškove gospodarenja komunalnim otpadom razmjerno količini otpada kojeg je predao davatelju usluge. Temeljem Uredbe o gospodarenju komunalnim otpadom (»Narodne novine« br. 50/17) jedinice lokalne samouprave donose odluku o načinu pružanja javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i bio-razgradivog komunalnog otpada koji sadrži, pored ostalog, odredbe o cijeni obvezne minimalne javne usluge.

Cijena usluge prikupljanja i obrade komunalnog otpada sastoji se od fiksnog i varijabilnog dijela, s time da se odlukom kao kriterij količine otpada može odrediti volumen spremnika i broj pražnjenja spremnika ili masa predanog otpada. U svrhu provođenja sustava naplate po količini spremnici moraju biti »čipirani« i mora biti uspostavljen digitalni sustav evidencije preuzimanja otpada.

U trenutku izrade ovoga Izvješća sve su jedinice lokalne samouprave s područja Primorsko-goranske županije usvojile svoje odluke, a rok za početak njihove primjene je 1. studenoga 2018. Do sada, prilagodba cjenika s naplatom po količini predanog otpada i njihova primjena uvedena je za crikveničko-vinodolsko i opatijsko područje te za jedinice lokalne samouprave otoka Krka, uz napomenu da komunalna društva Komunalac d.o.o. Jurdani i Ponikve eko otok Krk d.o.o. još nisu uspostavila digitalnu evidenciju preuzimanja otpada.

7.7. Nabava opreme i vozila za odvojeno sakupljanje biootpada

Nabava opreme i vozila za odvojeno sakupljanje biootpada vezat će se uz dinamiku izgradnje postrojenja za biološku obradu otpada. Takva vozila do sada nisu nabavljena. Očekuje se da će sufinanciranje njihove nabave od strane FZOEU pratiti sufinanciranje izgradnje postrojenja za biološku obradu otpada.

7.8. Izgradnja postrojenja za biološku obradu otpada

Prema Planu ova mjera uključuje izgradnju i opremanje novih, te po potrebi povećanje kapaciteta i unaprjeđenje tehnologije postojećih postrojenja za biološku obradu odvojeno sakupljenog biootpada.

U svim donesenim planovima gospodarenja otpadom jedinica lokalne samouprave planirana je izgradnja takvih postrojenja. Treba napomenuti da gradovi Rijeka i Opatija planiraju prethodno izraditi studije opravdanosti izgradnje kompostana, a tek potom odlučivati o lokaciji za gradnju i odabiru tehnologije.

Kompostana za biootpad postoji jedino na otoku Krku i smještena je uz odlagalište Treskavac.

7.9. Praćenje udjela biorazgradivog otpada u miješanom komunalnom

otpadu

Praćenje udjela biorazgradivog otpada u miješanom komunalnom otpadu provodi se samo na otoku Krku jer društvo Ponikve eko otok Krk d.o.o. već duže vrijeme provodi odvojeno sakupljanje biorazgradivog otpada koji se obrađuje na vlastitoj kompostani.

7.10. Županijski centar za gospodarenje otpadom

ŽCGO Mariščina prvi je izgrađeni centar za gospodarenje otpadom u Republici Hrvatskoj i predstavlja središnji dio integralnog sustava gospodarenja otpadom u Primorsko-goranskoj županiji. ŽCGO Mariščina upravlja društvo Ekoplus d.o.o., a zaduženo je za:

- preuzimanje otpada na pretovarnim stanicama,
- transport otpada od pretovarnih stanica do ŽCGO Mariščina,
- prihvata otpada na ŽCGO Mariščina (uključujući i proizvodni prethodno obrađeni otpad),
- obradu otpada (MBO postupkom) i gospodarenje produktima obrade otpada,
- deponiranje ostatnog dijela otpada na odlagalištu.

Primarni dio sustava čine i pretovarne stanice na Cresu, Krku, Rabu, Novom Vinodolskom i Delnicama. S riječkog i opatijskog područja otpad se dovozi direktno na ŽCGO Mariščina.

Glavni strateški zadaci društva Ekoplusa d.o.o. u 2017. godini bili su sljedeći:

- uspostava funkcije ŽCGO Mariščina,
- izgradnja i uključivanje u sustav pretovarnih stanica,
- završetak imovinsko-pravne pripreme zemljišta i ishođenje trajnih dozvola,
- plasman SRF-a (RDF-a),

- uspostavu informatičkog sustava za upravljanje gospodarenjem otpadom,
- komunikacija s javnošću,
- nadogradnja i razvoj integralnog sustava gospodarenja otpadom Županije.

Nakon pokusnog i probnog rada ŽCGO Mariščina je službeno započeo s radom 26. travnja 2017. godine. Nakon otklanjanja određenih poteškoća pri startanju dijela opreme za manipulaciju s otpadom, rad postrojenja za MBO otpada uglavnom se stabilizirao, te su zaprimanje i obrada otpada nastavljani svakodnevno, uz istovremeno otklanjanje nastalih nedostataka i uočenih poteškoća. Tijekom ljeta - vršnog perioda, Centar je obrađivao više od 300 t otpada dnevno ili preko 75% nominalnog kapaciteta. Osim od komunalnih društava Čistoća d.o.o., Ivanj d.o.o. Novi Vinodolski i Komunalne usluge Cres-Lošinj d.o.o., zapriman je i neopasni proizvodni otpad od drugih tvrtki.

U 2017. godini nastavljene su koordinacijske aktivnosti na pripremi i izgradnji pretovarnih stanica te njihovo uključivanje u sustav.

Izgradnja **pretovarne stanice Cres** je završena tijekom 2017. godine te je ishođena uporabna dozvola. Sredinom lipnja 2017. obavljen je probni prijevoz otpada na relaciji Mariščina-Cres-Mariščina, a u studenom 2017. započelo je redovito preuzimanje otpada s otoka Cresa.

Za **pretovarnu stanicu Krk** u potpunosti je završen postupak pripreme njene izgradnje, usklađena je natječajna dokumentacija sa zahtjevima FZOEU, raspisan je javni natječaj za izbor izvođača radova te je sklopljen i ugovor za izgradnju. Izgradnja je u tijeku, a dovršetak radova i ishođenje uporabne dozvole očekuje se na ljeto 2018. godine.

Za **pretovarnu stanicu Rab** ishođena je suglasnost DUUDI odnosno odgovarajuće odluke Ministarstva državne imovine vezano za pravo građenja i konačno razrješenje imovinsko-pravnih odnosa te je ishođena građevinska dozvola. FZOEU je dostavljena natječajna dokumentacija na pregled i odobrenje, nakon čega je, krajem 2017. godine, dovršen postupak javne nabave za izvođača radova i nadzor. Radovi su započeli u siječnju 2018. s rokom dovršetka pred ljeto 2018. godine.

Izgradnja **pretovarne stanice Novi Vinodolski** je dovršena i ishođena je uporabna dozvola. U travnju 2017. organiziran je probni utovar i prijevoz otpada do ŽCGO Mariščina, a redovan prijevoz otpada započeo je početkom kolovoza 2017. godine.

Aktivnosti na pripremi izgradnje **pretovarne stanice Delnice** i dalje kasne. Još uvijek se rješava otkup zemljišta i pokrenut je postupak izvlaštenja privatnog zemljišta. Obzirom na ranije ishođene dozvole, radovi na izgradnji potrebne infrastrukture mogu započeti čim bude postignut dogovor oko sufinanciranja. I dalje nije moguće procijeniti rokove završetka postupka pripreme te u vezi s tim i rokove početka izgradnje ove pretovarne stanice. Tijekom 2017. godine uspostavljeni su intenzivni kontakti s Gradom Vrbovsko zbog izgradnje privremenog pretovarnog mjesta **PPM Vrbovsko** na kojem će se otpad prikupljen u Vrbovskom ukrcavati na vozila Ekoplusa d.o.o. i odvoziti na obradu i zbrinjavanje na ŽCGO Mariščinu.

Plasman goriva iz otpada kao konačnog proizvoda mehaničko-biološke obrade izuzetno je bitan za uspješno poslovanje Ekoplusa d.o.o. Obzirom da resorna državna tijela nisu riješila ovo pitanje, koje će biti bitno i za ostale centre za gospodarenje otpadom u Republici Hrvatskoj, Ekoplus d.o.o. je proveo natječajni postupak za kupoprodaju SRF-a, a s početkom rada Centra aktiviran je i ranije sklopljen ugovor s Cementarom Koromačno. Nakon početnog perioda u kojem su striktno i intenzivno kontrolirani traženi parametri kvalitete SRF-a, početkom svibnja 2017., započelo je preuzimanje i prijevoz SRF-a u Cementaru Koromačno i to u neredovitim ciklusima. Kroz cijelu 2017. godinu isporučeno je nešto više od 2.808 tona SRF-a.

Zbog probnog rada u proizvodnji RDF-a, isporuka Cementari Koromačno je prekinuta tijekom rujna 2017., a nakon tog probnog rada nije bilo isporuke zbog rekonstrukcije/remonta postrojenja u Koromačnom. U periodu pokusnog i probnog rada, odnosno uhođavanja proizvodnih procesa, materijal zbog sadržaja vlage i ostalih analitičkih parametara, nije mogao biti deklariran kao SRF (KB191210) nego kao 191212 Ostatak od MBO koji sadrži papir i ostalo pa je kao takav privremeno položen na biorektorsko odlagalište (ukupno 15.871 t).

S obzirom da Ekoplus d.o.o., nakon izvršenja sadašnjeg ugovora sa Cementarom Koromačno, neće potpisati novi ugovor pod istim ili sličnim uvjetima, Županija je pokrenula aktivnosti u smislu iznalaženja rješenja i izgradnje postrojenja za energetske uporabu tog goriva, te je zatraženo od Ministarstva zaštite okoliša i energije te Hrvatske Elektroprivrede aktivno uključeno u rješavanje pitanja goriva iz otpada.

Uspostava informatičkog sustava za gospodarenje otpadom u ŽCGO Marišćina zaživjela je istovremeno s početkom zaprimanja otpada, čime je znatno olakšan rad osoblja. Omogućeno je pravovremeno izdavanje potrebnih dokumenata i vođenje očevidnika te pristup svim propisanim podacima i potrebnim izvještajima. Sustav je u potpunosti implementiran na vrijeme te je obavljena obuka djelatnika koji ga koriste. Tijekom drugog kvartala 2017. sustav je prilagođen specifičnim zahtjevima tehnologije MBO mješanog komunalnog otpada.

Komunikacijske aktivnosti u 2017. godini pratile su aktivnosti Društva i početak rada ŽCGO Marišćina. Tako su lokalni mediji (TV, radio postaje i pisana glasila) popratili početak rada ŽCGO Marišćina. PR aktivnosti bile su prvenstveno usmjerene na komunikaciju sa stanovništvom i predstavnicima Općine Viškovo, kao i predstavnicima Kriznog eko stožera Marišćina (KESM). Povodom učestalih prozivanja zbog pojave neugodnih mirisa, u rujnu 2017. godine predsjednik uprave Društva sudjelovao je na zboru građana Mjesnog odbora Marčelji. Na internetskim stranicama Ekoplusa d.o.o. redovito su objavljivane sve aktualne informacije o aktivnostima na Projektu, pa su tako zabilježeni i obilasci Centra domaćih i stranih grupa. Krajem studenog 2017. godine organizirani su Dani otvorenih vrata ŽCGO Marišćina, koji su bili izuzetno dobro posjećeni.

Ne želeći umanjiti značaj problema neugodnih mirisa, napominje se da društvo Ekoplus d.o.o. ulaže stalne napore na poboljšanju vođenja proizvodnog procesa u

ŽCGO i otklanjanju uočenih problema. Treba napomenuti da je ipak riječ o centru za gospodarenje otpadom u kojem se obrađuje miješani komunalni otpad, prvom takvom u Hrvatskoj. S namjerom što boljeg upravljanja, skupljena su iskustva iz nekoliko takvih centara izvan Hrvatske i primjenjuju se najbolja rješenja kako bi ovako kompleksan sustav besprijekorno funkcionirao.

Vezano uz mogućnost razvoja Centra započelo se s ispitivanjem mogućnosti za aktiviranje dijela reciklažnog dvorišta na ŽCGO Marišćina koji se odnosi na zbrinjavanje građevnog otpada, kao i tehničko-tehnoloških uvjeta za prihvata glomaznog otpada. Treba napomenuti da su dovršeni izvedbeni projekti bioplinskog postrojenja tj. Faze 5 ŽCGO Marišćina, a u dogovoru s Regionalnom energetske agencijom REA Kvarner pristupilo se razmatranju mogućnosti izgradnje energane na širem riječkom području. Također, pokrenute su aktivnosti i pripreme radnje za postupak odobrenja i sufinanciranja fotonaopskih modula za proizvodnju električne energije koji bi bili postavljeni na krovove objekata Centra.

7.11. Izgradnja i opremanje reciklažnih dvorišta za građevni otpad

Reciklažno dvorište za građevni otpad je građevina namijenjena razvrstavanju, mehaničkoj obradi i privremenom skladištenju građevnog otpada.

Sukladno Zakonu jedinice lokalne samouprave dužne su u dokumentima prostornog uređenja odrediti područja za građenje građevina za gospodarenje otpadom. Zakonom je određeno da više jedinica lokalne samouprave mogu sporazumno osigurati zajedničku provedbu mjera gospodarenja otpadom. Pored navedenog, Pravilnikom o građevnom otpadu i otpadu koji sadrži azbest određeno je da su jedinice lokalne samouprave dužne sudjelovati u sustavu sakupljanja građevnog i azbestnog otpada, te na svom području u prostornim planovima odrediti dostatan broj lokacija odnosno najmanje jednu odgovarajuću zonu u kojoj se može izgraditi reciklažno dvorište za građevni otpad te osigurati obavljanje djelatnosti sakupljanja, oporabe i zbrinjavanja građevnog otpada.

Prostornim planom Primorsko-goranske županije (»Službene novine Primorsko-goranske županije« br. 32/13) određeno je da se građevni otpad prikuplja i obrađuje na lokacijama reciklažnih dvorišta za građevni otpad i to na ŽCGO Marišćina i lokaciji Kargač (Novi Vinodolski) za područje Rijeke, priobalja i otoka, te na Peterkovom laz (Čabar) za područje Gorskog kotara. Općine i gradovi mogu samostalno na svom području odrediti lokaciju za reciklažno dvorište za građevni otpad.

Izgradnja reciklažnih dvorišta za građevni otpad planirana je planovima gospodarenja otpadom gradova Rijeke i Cresa te općina Jelenje, Baška, Dobrinj i Punat.

Početkom 2017. godine, u Rijeci, na lokalitetu Mihačeva Draga, pušteno je u rad reciklažno dvorište za gospodarenje neopasnim građevnim otpadom. Uz djelatnost gospodarenja ovim otpadom, koja podrazumijeva prihvata i preuzimanje otpada (uz novčanu naknadu), reciklažno dvorište može pružati usluge obrade ili oporabe građevnog materijala koje nema status otpada te vršiti prodaju proizvoda i granulata različitih frakcija.

7.12. Odlagališna ploha za odlaganje građevnog otpada koji sadrži azbest

Sukladno Zakonu, jedinice područne (regionalne) samouprave dužne su u dokumentima prostornog uređenja odrediti odlagališta na kojima će se izgraditi kazeta za zbrinjavanje azbesta. U skladu s navedenim, Prostornim planom Primorsko-goranske županije određeno je da se građevni otpad koji sadrži azbest odlaže na za to posebno uređenim odlagalištima i to na ŽCGO Marišćina za područje Rijeke, priobalja i otoka te Sović laz (Delnice) za područje Gorskog kotara.

Radi rješavanja problema postupanja s građevnim otpadom koji sadrži azbest Vlada RH je u srpnju 2008. donijela Odluku o postupanju FZOEU za provedbu hitnih mjera u organizaciji sustava skupljanja i zbrinjavanja otpada koji sadrži azbest. Prema točki I. navedene Odluke, FZOEU je trebao temeljem programa sanacije odlagališta komunalnog otpada sklopiti ugovor s najmanje jednom tvrtkom po županijama koje upravljaju radom odlagališta komunalnog otpada o zbrinjavanju azbestnog otpada. Nakon što je društvo Komunalac d.o.o. Delnice potpisalo ugovor s FZOEU, izrađena je projektna dokumentacija koja je bila sastavni dio tehničke dokumentacije za sanaciju odlagališta. Prema stavu i tumačenju FZOEU, za izgradnju kazete nije trebao akt za građenje jer se navedeni radovi smatraju prethodnim radovima na sanaciji odlagališta, kao i uvažavajući činjenicu da su kazete na taj način izgrađene i u ostalim dijelovima Republike Hrvatske. Radovi na izgradnji kazete na odlagalištu Sović laz završeni su u ožujku 2012. godine kada je izvršena primopredaja kazete. Prije završetka radova na izgradnji kazete pojačane su aktivnosti pojedinaca i udruga koji su se protivili realizaciji izgradnje kazete, što je rezultiralo prijavama inspeksijskim službama, nadzoru i u konačnici izdavanju rješenja o uklanjanju kazete s odlagališta. Na sva rješenja uložene su žalbe koje su odbijene i pokrenuti su upravni sporovi. Zbog izdanih rješenja o uklanjanju, kazeta nije u funkciji. Nakon nekoliko sastanaka s predstavnicima FZOEU zaključeno je da će se izvršiti dodatna hidrogeološka istraživanja odlagališta, budući se ono nalazi u sliovima izvora Velika i Mala Belica. Temeljem izvršenih hidrogeoloških istraživanja ishodovano je mišljenje nadležnog županijskog upravnog odjela da kazeta može biti na planiranoj lokaciji, ali uz primjenu propisanih mjera zaštite voda. Trenutno, u tijeku je ishođenje mišljenja od strane Ministarstva zaštite okoliša i energetike o potrebi provedbe postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš za navedenu kazetu.

7.13. Sanacija odlagališta neopasnog otpada

Na području Županije nalazi se deset odlagališta komunalnog otpada: Osojnica (za opatijsko područje), Duplja (za crikveničko-vinodolsko područje), Pržić (za otok Cres), Kalvarija (za otok Mali Lošinj), Treskavac (za otok Krk), Sorinj (za otok Rab), Cetin (za područje Vrbovskog), Peterkov Laz (za područje Čabra) i Sović Laz (za područje Delnica), te Viševac (za riječko područje). Od navedenih odlagališta, četiri se više ne koriste za odlaganje i to: Viševac, Osojnica, Duplja i Pržić. Ostala odlagališta će biti zatvorena za odlaganje odmah nakon

puštanja u funkciju preostalih neizgrađenih pretovarnih stanica.

Sva su navedena odlagališta ograđena, imaju uređene pristupne ceste i protupožarne pojaseve, ugrađene bunare za pasivno otplinjavanje i opremljena su opremom za početno gašenje požara. Na svim odlagalištima koja se još koriste za odlaganje otpad se prekriva inertnim materijalom i provode se mjere dezinfekcije i deratizacije putem ovlaštenih tvrtki.

Odlagalište Viševac je potpuno sanirano te je 2017. godine dobivena uporabna dozvola. U njegovoj neposrednoj blizini izgrađeno je postrojenje za proizvodnju električne energije iz odlagališnog plina (snage 1,2 MW, predviđa se proizvodnja preko 7.000 MWh električne energije godišnje) za koje je također 2017. godine izdana uporabna dozvola.

Za sanaciju ostalih odlagališta komunalnog otpada na području Županije provedeni su postupci procjene utjecaja planirane sanacije na okoliš, ishođene su potrebne dozvole i sva se nalaze u nekoj od planiranih faza sanacije.

Sanacija se planira i za postojeću građevinu za privremeno skladištenje otpada Faza »0-1« ŽCGO Marišćina koja se koristila za skladištenje otpada s riječkog područja i to od zatvaranja odlagališta Viševac do rujna 2015. godine. Za navedenu građevinu u tijeku je izrada dokumentacije u svrhu pokretanja postupka izmjene i dopune dozvole za sanaciju.

7.14. Sanacija lokacija onečišćenih otpadom

Sukladno Planu, ova mjera podrazumijeva uklanjanje otpada odbačenog u okoliš, uključujući speleološke objekte te sprječavanje ponovnog odbacivanja otpada na tim lokacijama.

Objedinjeno izvješće o provedbi Plana jedinice lokalne samouprave sadrži podatke o lokacijama na kojima se nalazi nepropisno odloženi otpad kao i informacije o poduzetim mjerama na njihovoj sanaciji. Treba istaknuti da sve jedinice lokalne samouprave kontinuirano prate pojavu onečišćenja okoliša odbačenim otpadom i da poduzimaju akcije za njegovo uklanjanje.

Veliko i nesanirano »divlje« odlagalište nalazi se u Općini Jelenje. Zauzima površinu od 20 ha i smješteno je u napuštenoj i nesaniranoj šljunčari Dubina i na području vodozaštitnih zona izvora vode za piće riječkog područja. Sanacije različitih opsega ponavljane su više puta, međutim zbog velikog područja koje je teško kontrolirati, odlaganje otpada stalno se ponavlja. U 2017. godini, ponovno se pristupilo izradi studije sanacije Dubine. Nakon definiranja programa sanacije zatražit će se sufinanciranje od strane FZOEU za njegovu provedbu.

Napominje se da na području Županije nisu registrirani speleološki objekti koji su ugroženi odbačenim otpadom.

7.15. Provedba izobrazno - informativnih aktivnosti

Usporedno s uspostavom sustava odvojenog sakupljanja otpada sva komunalna društva s područja Županije provode izobrazno - informativne aktivnosti. Najučestalije objavljuju informacije o odvojenom sakupljanju otpada na internetskim stranicama i putem letaka koji

se korisnicima usluge zbrinjavanja otpada dostavljaju uz račune te tiskanjem prigodnih brošura.

Društvo Čistoća d.o.o. Rijeka je, uz postavljanje novih spremnika za odvojeno sakupljanje otpada (koji su dizajnom Otpadnika - izmišljenih crtanih likova, vizualno jasno, nedvosmisleno i dopadljivo trebali korisnicima olakšati korištenje spremnika za odvojeno sakupljanje otpada) te uz uvođenje mobilnih reciklažnih dvorišta, provodilo intenzivne izobrazno - informativne kampanje. Tijekom 2017. godine Čistoća d.o.o. je obavila cijeli niz aktivnosti:

- nastupi na emisijama »Dobro jutro, Hrvatska« i »Petrovački kod« te na emisijama Kanala Ri (lokalne TV),
- emitiranje edukativno-informativnih oglasa tijekom ožujka i travnja na lokalnim radio-postajama,
- predstavljanje i otvaranje postrojenja za proizvodnju električne energije iz odlagališnog plina na saniranom odlagalištu Viševac,
- dvije objave edukativnih letaka s uputama, terminima i lokalitetima mobilnih reciklažnih dvorišta,
- distribucija letka vezanog za novi način obrade i zbrinjavanja otpada na području djelovanja Čistoće d.o.o.,
- objava oglasa vezano za ispravno zbrinjavanje glomaznog otpada u lokalnim dnevnim novinama - »Novom listu«,
- dvije objave oglasa u »Novom listu« vezane za mobilna reciklažna dvorišta,
- izrada mobilne aplikacije e-otpadnici; aplikacija je edukativno-informativnog karaktera uz mogućnost aktivnog uključivanja korisnika s ciljem unaprjeđenja kvalitete usluge i doprinosa u očuvanju okoliša, a namijenjena je svim građanima uz besplatno preuzimanje putem Play Store-a i App Store-a,
- provedeno je 40 edukativno-informativnih predavanja za polaznike dječjih vrtića i osnovnih škola na području djelovanja KD Čistoća s otprilike 3.000 polaznika (uz prigodne poklone u skladu s dobi polaznika),
- »Donesi otpad, plati upad«, edukativno-informativna akcija na Korzu sa zamjenom korisnih vrsta otpada za ulaznice za kazalište,
- »Mirisna Rijeka u vašem domu«, edukativno-informativna akcija u Muzeju moderne i suvremene umjetnosti s dodjelom sadnica trajnica,
- suradnja s Medicinskim fakultetom u Rijeci (studijem sanitarnog inženjstva) na projektu provođenja edukacije djece na temu pravilnog postupanja s otpadom,
- distribucija brošure »Vodič za postupanje s otpadom« na 40 stranica svim korisnicima na području djelovanja Čistoće d.o.o.

Izobrazno - informativne aktivnosti društva Komunalac d.o.o. Jurdani su sljedeće:

- u svim brojevima časopisa »List Opatija«, koji se distribuira svim kućanstvima na području Grada Opatije, objavljene su upute za postupanje s otpadom i drugi edukativni materijali,

- internetska stanica Komunalca d.o.o. redovito se ažurira novim i aktualnim informacijama o postupanju s otpadom,
- predstavnicima tiska predstavljen je novi koncept gospodarenja otpadom u kućanstvima,
- provedena je neposredna edukacija dijela pravnih osoba vezano uz odvajanje korisnih komponenti otpada i ispunjavanje prateće dokumentacije,
- održana je edukacija svih građana uključenih u pilot - projekt kod dodjele posuda i to usmeno i putem letaka,
- redovito se provodi edukacija zainteresiranih korisnika vezano uz kompostiranje otpada,
- u sklopu tržnice Opatija, na blagajni Komunalca d.o.o. zainteresirani korisnici mogu preuzeti edukativne materijale o postupanju s pojedinim vrstama otpada.

Društvo Ivanj d.o.o. osigralo je tiskane materijale s detaljnim uputama o sortiranju i kompostiranju otpada te provelo edukaciju djece u školama i vrtićima uz donaciju prigodnih posuda za odvojeno sakupljanje otpada.

Društvo Eko - Murvica d.o.o. Crikvenica izobrazno - informative aktivnosti provodi kontinuirano. Edukacija je usmjerena na sve dobne skupine stanovništva. Organiziraju se predavanja za djecu vrtića i osnovnih škola. U 2017. godini uveden je besplatni info - telefon za korisnike usluga.

Društvo Ponikve eko otok Krk d.o.o. kontinuirano provodi aktivnosti na edukaciji i poticanju korisnika na što bolje odvojeno prikupljanje otpada od čega se ističe:

- nastavljena je već tradicionalna i vrlo uspješna akcija »Dođite po svoju vreću komposta« u sklopu koje je podjeljeno preko 8.000 vreća komposta,
- kontinuirano informiranje korisnika kroz letke koji se dostavljaju uz račune za komunalne usluge,
- komunikacija s korisnicima putem društvenih mreža - facebook, twitter, youtube, blog, linkedin; društvene mreže bilježe kontinuiranu komunikaciju s korisnicima, preko 1.500 pratitelja s raznim pitanjima, savjetima i raspravama,
- nastavljena je suradnja s Turističkom zajednicom kroz kontinuirano oglašavanje u turističkim materijalima; nastavak distribucije letka za iznajmljivače,
- aktivno sudjelovanje u projektu TZ Otoka Krka »Otočna rožica« sa ciljem promoviranja odvojenog prikupljanja biootpada, njegovog kompostiranja i ponovne uporabe,
- organiziran je i uspješno proveden nagradni natječaj za najbolji rad izrađen od otpada (pristiglo 82 rada, 9 nagrađeno),
- rad s predškolskom i školskom djecom,
- akcija »plava vreća« za smanjenje onečišćenja plaža i obale,
- tiskanje i distribucija promotivnih letaka na osam stranih jezika o načinu i važnosti odvojenog prikupljanja otpada s kojom se započelo u 2014. godini (naišla je na odličan odaziv pa je nastavljena i dalje),
- izobrazno-informativni materijali objavljeni su na internetskoj stranici Društva.

Izobrazno - informativne aktivnosti društva Komunalne usluge Cres - Lošinj bile su sljedeće:

- sudjelovanje u nacionalnoj kampanji »Zelena čistka«,
- implementacija sustava odvojenog sakupljanja otpada u svim područnim jedinicama dječjeg vrtića koji su opremljeni posudama za odvojeno sakupljanje papira, stakla i plastike,
- osnovnoj školi u Malom Lošnju dodijeljena je mala vaga kako bi učenici mogli evidentirati odvojeno sakupljeni otpad,
- obnovljena je internetska stranica <http://www.kucl.hr/ekootoci/> na kojoj se mogu pronaći sve informacije i novosti vezane uz odvojeno sakupljanje otpada,
- na lokacijama na kojima se nalaze polupodzemni spremnici postavljeni su oglasni panoi na kojima se objavljuju informacije o odvozu otpada,
- učestalo sudjelovanje u eko-emisijama lokalnog radija, a vezano uz informiranje i edukaciju građana o odvajanju otpada kao i o drugim informacijama vezanim uz gospodarenje otpadom,
- objava informacija u lokalnom tisku.

Društvo Dundovo d.o.o. Rab edukaciju građana provodi se putem letaka, održava predavanja najmlađima u vrtićima i školama te putem lokalnog radija.

Dundovo d.o.o. već duže vrijeme ima praksu da stanovnicima otoka koji na vrijeme podmiruju svoje račune za komunalne usluge ustupi dva puta godišnje besplatan odvoz glomaznog otpada.

Društvo Komunalac d.o.o. Delnice je također pripremio edukativni letak s informacijama o odvojenom sakupljanju otpada koji je dostavljen svim korisnicima usluge sakupljanja otpada i objavljen je na internetskoj stranici društva. U suradnji s Gradom Delnice izrađene su »Upute za odlaganje otpada« koje se nalaze na internetskoj stranici Grada. Korisnici usluge sakupljanja komunalnog otpada informiraju se o odvojenom sakupljanju otpada i putem sredstava javnog informiranja uključujući i radio Gorski Kotar.

7.16. Izobrazba sudionika uključenih u nadzor gospodarenja otpadom

Sukladno Planu ova mjera, na lokalnoj razini, podrazumijeva izobrazbu djelatnika u službi za komunalno redarstvo i provodi se kontinuirano.

8. OBJEDINJENA IZVJEŠĆA JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE O PROVEDBI PLANA U 2017. GODINI

Od 36 jedinica lokalne samouprave s područja Primorsko-goranske županije izvješća o provedbi Plana u 2017. godini dostavilo je njih 30, a u Zakonom propisanom roku samo šest jedinica lokalne samouprave i to: gradovi Cres i Mali Lošinj i općine Baška, Klana, Mošćenička Draga i Viškovo.

U nastavku slijedi pregled aktivnosti na provedbi Plana u 2017. godini.

Na području gradova Rijeke, Bakra, Kastva, Kraljevice i općina Čavle, Jelenje, Klana, Kostrena i Viškovo gospodarenje otpadom obavlja komunalno društvo Čistoća d.o.o. Rijeka.

S odvojenim sakupljanjem otpada društvo Čistoća d.o.o. Rijeka je započelo 2014. godine kada je osiguralo nabavu 7.745 novih posuda za odvojeno sakupljanje otpada od čega 2.265 plavih spremnika za papir, 2.215 narančastih spremnika za višeslojnu tzv. tetra ambalažu, 2.565 žutih spremnika za prikupljanje metala, stakla i plastike od kojih je veći dio postavljen na području Grada Rijeke. Postavljeno je i gotovo 100 spremnika za tekstil, odnosno za staru odjeću i obuću.

Odvojeno sakupljeni otpad (staklo, metal, plastiku i tetra ambalažu) Čistoća d.o.o. odvozi i predaje ovlaštenom koncesionaru tvrtki Metis d.d. Rijeka, dok se odvojeno sakupljeni papir i kartonska ambalaža odvoze u Reciklažno dvorište Mihačeva draga na prešanje i baliranje nakon čega se predaju ovlaštenim koncesionarima na daljnje zbrinjavanje.

Također, Grad Rijeka i društvo Čistoća d.o.o. su kao nadogradnju sustava odvojenog sakupljanja otpada od veljače 2015. godine uveli i mobilna reciklažna dvorišta koja se po utvrđenom rasporedu postavljaju na 36 lokacija.

Nabavljeno je i 12 polupodzemnih spremnika zapremine 3.000 litara, te pet zapremine 5.000 litara koji su tijekom 2017. i 2018. ugrađeni na četiri lokacije u samom centru Grada Rijeke.

Jedan od trenutno najznačajnijih projekata vezan za unaprjeđenje sustava gospodarenja otpadom je izgradnja pogona za sortiranje vrijednih vrsta otpada u sklopu Reciklažnog centra Mihačeva draga. U 2017. godini pripremljena je potrebna projektna dokumentacija i u tijeku je ishođenje građevinske dozvole. Objekt će uz sortirnicu imati halu s prešom i balirkom, te skladišni prostor za reciklabilne frakcije. U posljednjoj etapi dogradnje Reciklažnog centra Mihačeva draga planirana je izgradnja kotlovnice na sječku, sušara sječke, te prostor za peletiranje i pakiranje peleta. Izgradnjom kotlovnice na sječku, osim smanjenja volumena drvene bio mase osigurala bi se i opskrba toplinskom energijom novoizgrađenog Reciklažnog centra.

Na području **Grada Bakra** postavljeno je 411 spremnika za sakupljanje miješanog komunalnog otpada i na 96 lokacija po tri spremnika za odvojeno sakupljanje otpada.

Grad Bakar je osigurao nabavu mobilnog reciklažnog dvorišta.

Na području Grada registrirano je 11 lokacija s nepropisno odloženim otpadom. Pojedine lokacije su bile sanirane više puta i kako bi se ponovno odlaganje otpada spriječilo postavljene su rampe i nad njima se vrši pojačan nadzor. U 2017. godini saniran je veći dio »divljeg« odlagališta kod bivšeg Brodomaterijala na Kukuljanovu i na području Borići na Škljevu.

U 2017. izvršene su pripreme za izgradnju reciklažnog dvorišta koje će biti locirano na području Industrijske zone Kukuljanovo.

Na području **Grada Kastva** postavljeno je 435 spremnika za miješani komunalni otpad i 409 spremnika za odvojeno sakupljanje otpada, te četiri spremnika za otpadni tekstil.

Tijekom 2017. godine registrirano je sedam lokacija s nepropisno odloženim otpadom, od kojih su tri sanirane.

Na području **Grada Kraljevice** postavljeno je 260 spremnika za miješani komunalni otpad i 135 spremnika za odvojeno sakupljanje otpada, te četiri spremnika za otpadni tekstil.

U 2017. godini sanirano je devet »divljih« odlagališta s kojih je uklonjeno 57 m³ pretežno miješanog komunalnog, građevnog i glomaznog otpada.

U krugu Brodogradilišta Kraljevica postoji reciklažno dvorište koje je Brodogradilište izgradilo za svoje potrebe. Namjera Grada je ovaj prostor prenamijeniti u gradsko reciklažno dvorište tako da je u postupku priprema potrebne dokumentacije za isključenje zemljišta na kojem je locirano reciklažno dvorište iz područja Brodogradilišta i pomorskog dobra.

Na području **Općine Jelenje** postavljen je 201 spremnik za miješani komunalni otpad i 96 spremnika za odvojeno sakupljanje otpada, te tri spremnika za otpadni tekstil.

Najveći problem gospodarenja otpadom Općine Jelenje je nepropisno odložen otpad u napuštenoj i nesaniranoj šljunčari Dubina.

Na području **Općine Klana** postavljeno je 111 spremnika za miješani komunalni otpad. Odvojeno sakupljanje otpada provodi se putem 35 zelenih otoka na kojima se nalaze kompleti od tri spremnika. Općini Klana uslugu korištenja mobilnog reciklažnog dvorišta pruža Čistoća d.o.o. Rijeka.

Reciklažno dvorište planira se izgraditi u okviru poslovne zone Klane i za navedeni projekt ishodovana je građevinska dozvola.

Na području **Općine Kostrena** postavljeno je 228 spremnika za miješani komunalni otpad i 225 spremnika za odvojeno sakupljanje otpada raspoređenih u zelene otoke te pet spremnika za otpadni tekstil.

Građevni otpad prikuplja se na lokaciji Ivani.

Izgradnja reciklažnog dvorišta planirana je na području poslovne zone na Urinju i u tijeku je izrada potrebne projektne dokumentacije. Jednako tako planirana je i nabava jednog mobilnog reciklažnog dvorišta.

Na području Općine nema lokacija onečišćenih otpadom, a u 2017. jedna takva lokacija koja se nalazila na području Ivani je sanirana.

Općina Kostrena redovito, u suradnji s Turističkom zajednicom i Osnovnom školom Kostrena, organizira izobraznu informativne aktivnosti.

Na području **Općine Viškovo** postavljeno je 610 spremnika za miješani komunalni otpad i 978 spremnika za odvojeno sakupljanje otpada, te šest spremnika za otpadni tekstil.

Općina ima jedno reciklažno dvorište. Smješteno je u naselju Marinići, a otvoreno je početkom 2017. godine.

Na području Općine Viškovo nalazi se ŽCGO Marišćina, zatvoreno i sanirano odlagalište Viševac, zatvoreno odlagalište opasnog otpada Sovjak i privremeno skladište otpada Faza 0-1 u sklopu ŽCGO Marišćina.

Jedan od problema vezanih uz gospodarenje otpadom na području Općine Viškovo su »divlja« odlagališta na koja se najčešće odlažu građevni otpad, glomazni otpad i stare gume. Sanacija ovih odlagališta provodi se kontinuirano.

Na području **Grada Crikvenice** gospodarenje otpadom obavlja komunalno društvo Eko-Murvica d.o.o. koja je, daleko prije ostalih komunalnih društava, uvela sustav odvojenog sakupljanja otpada po sistemu »od vrata do vrata«. Otpad se sakuplja putem čipiranih spremnika različitih zapremina i namjenskim vrećicama (prema potrebi). Odvojeno se sakuplja papir, karton i višeslojna ambalaža, plastika te plastična, staklena i metalna ambalaža. Time je u posljednjih par godina došlo do velikog porasta odvojeno sakupljenih količina korisnih komponenti otpada. Uz navedeno, u okviru posebnog pilot - projekta, besplatno su građanima podijeljene kante za kompostiranje kuhinjskog otpada. Organizirano je i sakupljanje glomaznog otpada, električnog i elektroničkog otpada, odjeće i obuće te građevnog otpada.

Grad raspolaže s jednim mobilnim reciklažnim dvorištem.

Planirane aktivnosti društva Eko-Murvica d.o.o. usmjerene su ka uspostavi sustava odvojenog sakupljanja biootpada, te izgradnju novog reciklažnog dvorišta u sklopu kojeg će biti linija za sortiranje otpada i kompostana.

Na području **Grada Novog Vinodolskog** gospodarenje otpadom obavlja komunalno društvo Ivanj d.o.o. Otpad se odvojeno sakuplja po sistemu »od vrata do vrata« putem vreća koje se korisnicima dodjeljuju besplatno. Društvo Ivanj d.o.o. uvelo je sustav naplate po količini predanog otpada još 2010. godine. Posude za otpad evidentirane su bar-kod naljepnicama i RFID predajnicama, a zajednički spremnici velikog volumena opremljeni su sustavom za kontrolu pristupa korištenjem RFID kartica i evidenciju predanog miješanog komunalnog otpada.

U prosincu 2017. dovršena je izrada idejnih projekata za gradnju reciklažnog dvorišta i sortirnice. Nabava mobilnog reciklažnog dvorišta bila je planirana u 2017. ali, odgođena je do početka 2018. godine.

Na području **Općine Vinodolske** otpad sakuplja komunalno društvo Ivanj d.o.o. Miješani komunalni otpad sakuplja se spremnicima zapremine 1100 l, a za odvojeno sakupljanje otpada postavljeno je 11 zelenih otoka sa po četiri spremnika.

Na području Općine nalazi se pretovarna stanica, i to na dijelu odlagališta Duplja.

U 2017. godini evidentirano je sedam lokacija sa nepropisno odbačenim otpadom i njihova sanacija je planirana do 2020. godine.

Na području **Grada Opatije** i općina **Lovran, Matulji i Mošćenička Draga** otpad sakuplja komunalno društvo Komunalac d.o.o. Jurdani.

Na ovom području prvi kontejneri za staklo, plastiku i papir postavljeni su još 2005. godine, od kada se od početnih 50 lokacija broj više nego utrostručio. Komunalac d.o.o. je, po donošenju planova gospodarenja otpadom jedinica lokalne samouprave, krenuo s usklađiva-

njem poslovanja sukladno istima. U navedenim planovima definirano je kako će korisnici sortirati otpad samo na dvije frakcije - korisnu i nekorisnu te kako će se kante/posude za odlaganje otpada nalaziti unutar posjeda samih korisnika. Otpad se sakuplja na dvojak način i to putem kanti postavljenih na javnim površinama i putem posuda koje su u vlasništvu korisnika, a koje su im dodijeljene kroz pilot - projekt odvojenog sakupljanja otpada. Navedeni pilot - projekt koji je započeo krajem 2014. godine krenuo je s provedbom na dva područja u Općini Matulji - i to u samom urbanom centru te na ruralnom području i postupno se proširio na pojedina naselja Grada Opatije i na cijelo područje Mošćeničke Drage. Do kraja 2017. godine dodjeljeno je 4.000 posuda za odvojeno sakupljanje otpada.

Za sakupljanje otpada na javnim površinama postavljeno je 874 posuda za miješani komunalni otpad i 7.920 posuda za odvojeno sakupljanje papira, plastike, stakla i tekstila. Nabavljeno je 10.000 komada čipova za identifikaciju korisnika posuda za odvojeno sakupljanje otpada i evidenciju izvršenih odvoza. U 2017. godini nabavljeno je 186 posuda volumena 660 l za višestambene objekte.

Društvo Komunalac d.o.o. je naručilo izradu Studije investicijskog projekta Sortirnice komunalnog otpada na lokaciji poslovne zone Jurdani. Navedena Studija je prihvaćena od strane Skupštine društva u veljači 2017. te je dana suglasnost upravi da poduzme sve aktivnosti za realizaciju ovog projekta. Izrađen je glavni projekt i očekuje se izdavanje građevinske dozvole. Projekt izgradnje sortirnice bit će prijavljen za sufinanciranje sredstvima FZOEU.

Vezano uz planiranu izgradnju kompostane, u 2017. godini nije bilo pomaka, jer prostorno planskom dokumentacijom Grada Opatije i drugih jedinica lokalne samouprave na kojima djeluje Komunalac d.o.o. nije predviđena lokacija za takvu namjenu.

Općina Matulji planira izgradnju jednog reciklažnog dvorišta i to na lokaciji unutar komunalno-servisne zone u Jurdanima. Za njegovu izgradnju ishodovane su potrebne dozvole. Projekt je prijavljen na natječaj za sufinanciranje iz EU fondova i planira se da će reciklažno dvorište biti u funkciji početkom 2019. godine.

Općina Mošćenička Draga ima na raspolaganju jedno mobilno reciklažno dvorište, a izgradnju reciklažnog dvorišta planira na lokaciji u naselju Kraj.

Na području Općine Lovran izgrađeno je reciklažno dvorište i u funkciji je od ožujka 2017. godine.

Lokacije s nepropisno odloženim otpadom registrirane su na području Općine Matulji

Ponikve eko otok Krk d.o.o. upravlja cjelovitim sustavom gospodarenja komunalnim otpadom za sve jedinice lokalne samouprave otoka Krka - **Grada Krka i općina Baška, Dobrinj, Malinska - Dubašnica, Omišalj, Punat i Vrbnik**. Sustav je uveden 2005. godine i bazira se na odvojenom sakupljanju otpada na mjestu nastanka. Osigurano je postavljanje zelenih otoka za skupljanje kućnog otpada na oko 1.500 mjesta po naseljima. Za glomazni i problematični otpad te za sve veće količine otpada građanima je na raspolaganju ukupno osam reci-

klažnih dvorišta (u svakoj JLS po jedno, sukladno Zakonu i jedno uz odlagalište Treskvac). Korištenje reciklažnog dvorišta za građane je besplatno, a također je osigurana i usluga odvoza otpada na poziv (za glomazni otpad i veće količine zelenila iz vrtova). Odvojeno sakupljeni otpad dovozi se na centralno reciklažno dvorište Treskvac gdje se dodatno sortiraju papir, plastika, staklo i metali, a biorazgradivi otpad se obrađuje na kompostani.

Tijekom 2016. godine nastavljeno je širenje projekta sakupljanja otpada »od vrata do vrata« na područje čitavog otoka. Korisnicima su podijeljene individualne posude za sakupljanje biootpada (kuhinskog otpada) i miješanog komunalnog otpada. Ove dvije vrste otpada odvoze se po unaprijed određenom rasporedu. Sustavom su obuhvaćena domaćinstva i obiteljskim kućama. Stambene zgrade kao i stare gradske jezgre izuzete su iz ovog sustava.

U 2017. godini nastavljeno je širenje sustava na području naselja Krk i Punat, a osiguranjem dovoljnog broja i preostalih posuda (za papir, plastiku i staklo) u tim naseljima sustav je kompletiran u cijelosti. Trenutno, zbog zastoja u sufinanciranju komunalne opreme od strane FZOEU usporena je dinamika uvođenja sustava »od vrata do vrata«. Ponikve eko otok Krk d.o.o. će iz vlastitih sredstava osigurati potreban iznos za nabavku posuda za preostala kućanstva pa se tako očekuje kompletiranje sustava i za područje Omišlja, Njivica i Malinske do početka turističke sezone 2018., a preostalog djela otoka do sezone 2019. godine.

1. Otkupna stanica za metale tvrtke Metis d.d. na POSAM-u Krk uspješno djeluje i u 2017. godini prikupljeno je 466 tona raznog metala.
2. Sukladno zakonskoj obavezi, nastavljeno s prikupljanjem otpadnog tekstila. Zbog učestalih oštećenja kontejnera za tekstil, sakupljanje otpadnog tekstila obavlja se na Posebnim sabirnim mjestima - reciklažnim dvorištima. U 2016. godini je prikupljeno 16,30 tona ove vrste otpada, što su količine koje se ponavljaju već nekoliko godina.

Općina Baška, Punat i Vrbnik planiraju izgradnju zajedničkog reciklažnog dvorišta i odlagališta za građevni otpad i to na lokaciji koja se nalazi na područje Općine Vrbnik.

Komunalno društvo Komunalne usluge Cres Lošinj d.o.o. organizira gospodarenje otpadom na području **gradova Cres i Mali Lošinj** koji obuhvaća i male otoke - Susak, Unije, Ilovik i na Male i Vele Srakane.

Na području Malog Lošinja i Cresa otpad se sakuplja spremnicima različitih zapremina (120, 360, 660, 1.100, 3.000 i 5.000 l). U 2016. godini, na 27 lokacija, postavljeni su polupodzemni spremnici i to za miješani komunalni otpad (5 m³), za plastiku (5 m³), papir (3 m³) i staklo (3 m³). Za potrebe odvojenog sakupljanja otpada postojeće lokacije zelenih otoka se kontinuirano popunjavaju novim spremnicima. Sakupljeni miješani komunalni otpad s područja Grada Malog Lošinja zbrinjava se na odlagalištu Kalvarija. Otpad sakupljen na području Grada Cresa bio je odlagan na odlagalište Pržić, a od sre-

dine studenog 2017., kada je puštena u funkciju preto-varna stanica Cres, prevozi se u ŽCGO Marišćinu.

Gradovi Cres i Mali Lošinj raspolažu s po jednim mobilnim reciklažnim dvorištem.

Na području Grada Malog Lošinja raspoređeno je šest lokacija za sakupljanje odjeće i obuće.

Na malim otocima otpad se sakuplja kantama kapaciteta od 240 l i 1.100 l, te ovisno o dinamici punjenja poziva se brod koji dovozi prazne kante. Sakupljeni otpad se dovozi na odlagalište Kalvarija. Prevoze se relativno male količine, što u sezoni znači veliku učestalost prijevoza. Osim sakupljanja miješanog i glomaznog otpada, na Susku, Iloviku i Unijama postavljene su i posude za odvojeno sakupljanje papira, stakla i plastike.

Planirana je izgradnja novog reciklažnog dvorišta uz odlagalište Pržić i rekonstrukcija postojećeg koji se nalazi uz odlagalište Kalvarija.

Na području **Grada Raba** otpad sakuplja komunalno društvo Dundovo d.o.o., koje od 2014. godine sustavno ulaže u opremu za odvojeno sakupljanje otpada. Korisnicima je dodijeljeno više oko 1.200 spremnika za sakupljanje biootpada, 270 spremnika za miješani komunalni otpad, 275 spremnika za plastiku i 271 spremnik za staklo i 400 kompostera. Na javnim površinama, u sklopu 76 zelenih otoka, postavljeno je 80 kontejnera za miješani komunalni otpad, 80 kontejnera za biootpad te oko 190 kontejnera za odvojeno sakupljanje otpada. Sakupljeni miješani komunalni otpad se do prosinca 2017. godine odlagao na odlagalište Sorinj, a nakon toga prevozi se u ŽCGO Marišćina.

Sakupljanje otpada na području **Općine Lopar** provodi komunalno društvo Lopar Vrutak d.o.o. S posudama za odvojeno sakupljanje otpada (stakla, plastika, papira i kartona te biorazgradivog otpada) raspolaže 75 % kućanstava, a 99 % kućanstava ima posude za miješani komunalni otpad. Uz navedeno i svi gospodarski subjekti, također su opremljeni posudama za odvojeno sakupljanje otpada. Od sredine 2017. Lopar Vrutak d.o.o. posjeduje mobilno reciklažno dvorište, a osiguralo je postavljanje i četiri eko otoka. Sakupljeni miješani komunalni otpad se do prosinca 2017. godine odlagao na odlagalište Sorinj, a nakon toga prevozi se u ŽCGO Marišćina.

Društvo Komunalac d.o.o. Delnice obavlja uslugu gospodarenja otpadom za sljedeće jedinice lokalne samouprave Gorskog kotara: **općine Brod Moravice, Skrad, Ravna Gora, Mrkopalj, Lokve i Grad Delnice**, a za otpad skupljen na području Općine Fužine pruža uslugu odlaganja.

S odvojenim sakupljanjem otpada započelo se sredinom 2014. godine. U navedenim jedinicama lokalne samouprave postavljeni su eko-otoci za odvojeno sakupljanje otpada - papir, staklo i plastika. Postavljena su ukupno 42 eko-otoka i to u Brod Moravicama - 3, Skradu - 4, Ravnoj Gori - 10, Mrkoplju - 5, Lokvama - 5 i u Delnicama - 15 eko-otoka.

Usporedno s aktivnostima na odvojenom sakupljanju otpada započelo se i s izradom projektne dokumentacije za izgradnju reciklažnog dvorišta na lokaciji odlagališta

otpada Sović Laz, a planira se i nabava jednog mobilnog reciklažnog dvorišta.

Na području Grada Delnica evidentirano je 13 lokacija sa nepropisno odbačenim otpadom, na području Brod Moravica nalaze se dvije, a postoje i na području Skrada. Njihova sanacija planirana je do 2020. godine. Pojedine lokacije povremeno se saniraju organiziranim akcijama u kojima sudjeluju građani i udruge.

Na području **Grada Čabra** djeluje komunalno društvo Čabar d.o.o. koje je početkom 2015. godine započelo sa samostalnim obavljanjem djelatnosti sakupljanja i odvoza miješanog komunalnog otpada. Uz sufinanciranje FZOEU postavljeni su novi spremnici za sakupljanje otpada. Za 1.070 korisnika osigurane su po dvije posude od kojih je jedna za miješani komunalni otpad, a druga za otpad koji se može reciklirati. U suradnji s FZOEU nabavljena je i potrebna oprema za nadogradnju sustava sakupljanja otpada, a vezano uz obračun naplate komunalne usluge odvoza otpada po volumenu (čipovi, naljepnice, ručni i stolni čitači, printer za bar-code naljepnice, web sustav) te 150 komada kompostera volumena 350 litara.

Grad Čabar je osigurao izradu idejnog projekta, a u tijeku je ishođenje lokacijske dozvole i rješavanje imovinsko-pravnih odnosa za izgradnju reciklažnog dvorišta u Tršću.

Na području **Grada Vrbovsko** djeluje komunalno društvo Komunalac d.o.o. Sakupljanje otpada organizirano je »od vrata do vrata«. Odvojeno se sakuplja papir, plastična i metalna ambalaža, staklo te glomazni otpad. Dodatno, na području Grada rapoređeni su spremnici za miješani komunalni otpad, osam eko otoka i dva mobilna reciklažna dvorišta. Miješani komunalni otpad odlaže se na odlagalište Cetin.

Krajem 2017. godine započela je izgradnja pretovarne stanice smještene u poslovnoj zoni naselja Vrbovsko.

Komunalno društvo **Fužine** d.o.o. sakupljanje otpada obavlja putem kanti i vrećica koje se dodjeljuju stalnim kućanstvima. Zajedničke posude uglavnom su namijenjene za korištenje vlasnicima kuća za odmor. Sakupljeni otpad upućuje se na odlagalište Sović Laz.

Na području **Grada Delnica** sakupljanje miješanog komunalnog otpada obavlja se putem spremnika zapremine 120 l i kontejnerima zapremine 770 l i 1.100 l, a sakupljeni otpad se odlaže na odlagalištu Sović Laz. Spremnici su u 2017. godini čipirani čime su stvoreni preduvjeti za kontrolu količine sakupljenog otpada. Spremnici za odvojeno sakupljanje otpada postavljeni su na 15 lokacija.

Za izgradnju reciklažnog dvorišta ishođena je građevinska dozvola.

Izobrazno - informativne aktivnosti provode se u suradnji s komunalnim društvom Komunalac d.o.o. Delnice.

Treba istaknuti da sve jedinice lokalne samouprave s područja Županije imaju organizirano sakupljanje glomaznog otpada.

9. ZAKLJUČAK

Primorsko-goranska županija je prva županija u Republici Hrvatskoj koja ima izgrađen centar za gospodarenje otpadom i to daleko prije roka za gradnju takvih centara koji je propisan državnim Planom gospodarenja otpadom. ŽCGO Mariščina je službeno započeo s radom u travnju 2017. i to s visokih 75 % kapaciteta. Otpad se dovozi s riječkog, opatijskog, crikveničko-vinodolskog područja i otoka Cresa i Raba. Od pet planiranih pretovarnih stanica dvije su izgrađene, dvije se grade, a za jednu je u tijeku priprema potrebne dokumentacije. Uz navedene, planira se izgradnja još dvije pretovarne stanice od kojih bi jedna trebala biti privremena.

Pokrivenost kućanstava sakupljanjem otpada na području Županije iznosi 100%.

U 2017. godini odvojeno je sakupljeno oko 22% otpada (na otoku Krku preko 53%) što je iznad prosjeka u Republici Hrvatskoj. Iako sve jedinice lokalne samouprave s područja Županije, preko svojih komunalnih društava, ulažu sredstva u nabavu opreme i vozila za odvojenog sakupljanje otpada kao i u izobrazno - informativne aktivnosti trebat će još dosta napora kako bi se dostigao cilj od 60% iz Plana RH. Daljnji razvoj sustava odvojenog sakupljanja otpada trebat će usmjeriti ka dodatnoj selekciji odvojeno sakupljenog otpada i odvojenom sakupljanju biootpada. U skladu s tim sve jedinice lokalne samouprave su svojim planovima gospodarenja otpadom planirale izgradnju sortirnica i kompostana. S ciljem podizanja efikasnosti odvojenog sakupljanja

otpada trebat će osigurati dodatna ulaganja, osobito u informatičke sustave za praćenje tokova otpada.

Na području Županije nalazi se deset odlagališta otpada od kojih su četiri zatvorena za daljnje odlaganje. Najveće odlagalište otpada u Županiji - odlagalište Viševac je potpuno sanirano, a sva ostala odlagališta su u nekoj od faza sanacije. Uz odlagalište Viševac izgrađeno je postrojenje za proizvodnju električne energije iz depenijskog plina. Sva odlagališta su ograđena, imaju uređene pristupne ceste, protupožarne pojaseve, ugrađene bunare za pasivno otplinjavanje, a na onima koja se još koriste za odlaganje odloženi otpad se svakodnevno pokriva. Nakon dovršetka izgradnje preostalih planiranih pretovarnih stanica sva će se odlagališta zatvoriti i sanirati.

Na kraju treba dodati da je društvo Ekoplus d.o.o. iniciralo i započelo rješavanje pitanja plasmana goriva iz otpada, kao konačnog proizvoda mehaničko-biološke obrade, bitnog za uspješno poslovanje društva, i to unatoč izostanka podrške s državne razine.

Jednako tako treba istaknuti i provedene aktivnosti na rješavanju statusa kazete (na Sović Lazu) za građevni otpad koji sadrži azbest. Očekuje se da će njezino korištenje započeti ove godine.

Slijedom navedenog zaključno se ističe da su Primorsko-goranska županija i jedinice lokalne samouprave s njenog područja u velikoj mjeri ispunile propisane obveze u gospodarenju otpadom koje su Zakonom i Planom stavljene u nadležnost jedinica područne (regionalne) i lokalne samouprave.

PRILOG 1. Podaci o sakupljenim količinama komunalnog otpada

GRAD/OPĆINA	MIJEŠANI KOMUNALNI OTPAD (t)	ODVOJENO (t)	SAKUPLJENO %	UKUPNO (t)
PRIOBALJE				
Grad Rijeka	35466,65	5011,16	12,38	40477,81
Grad Bakar	3201,32	413,12	11,42	3614,44
Grad Kastav	1839,2	183,65	9,07	2022,85
Grad Kraljevica	1519,44	192,27	11,23	1711,71
Općina Čavle	2218,66	217,05	8,91	2435,71
Općina Jelenje	1950,99	119,25	5,76	2070,24
Općina Klana	511,48	51,7	9,18	563,18
Općina Kostrena	1450,12	194,74	11,83	1644,86
Općina Viškovo	4524,88	322,34	6,64	4847,22
Grad Crikvenica	6572,17	1652,82	20,00	8224,99
Grad Novi Vinodolski	2117,97	589,2	21,76	2707,17
Općina Vinodolska	1167,04	0,00	0,00	1167,04
Grad Opatija	5498,46	1282,21	18,90	6780,67
Općina Lovran	2265,17	479,48	17,46	2744,65
Općina Matulji	2915,00	561,90	16,16	3476,90
Općina Mošćenička Draga	522,60	64,04	10,92	586,44
Ukupno	73741,15	11334,93	13,32	85075,88
OTOCI				
Grad Krk	2441,11	2829,88	53,68	5270,99
Općina Baška	1269,37	1471,53	53,68	2740,9
Općina Dobrinj	976,44	1131,95	53,68	2108,39
Općina Malinska- Dubašnica	1757,6	2037,50	53,68	3795,10
Općina Omišalj	1562,3	1811,12	53,69	3373,12
Općina Punat	1269,37	1471,53	53,68	2740,90
Općina Vrbnik	488,22	565,78	53,67	1054,00
Grad Mali Lošinj	6696,50	1919,32	22,27	8615,82
Grad Cres	2094,74	409,32	16,35	2503,32
Grad Rab	4757,75	3356,37	41,36	8114,12
Općina Lopar	2047,85	620,42	23,25	2668,27
Ukupno	25361,25	17624,72	41,00	42984,93
GORSKI KOTAR				
Grad Čabar	1193,81	43,78	3,54	1237,59
Grad Delnice	1900,00	29,34	1,52	1929,34
Grad Vrbovsko	1469,50	168,69	10,29	1638,19
Općina Brod Moravice	202,00	5,06	2,43	207,06
Općina Fužine	426,00	34,28	7,44	460,28
Općina Lokve	198,00	6,73	3,28	204,73
Općina Mrkopalj	201,00	8,00	3,82	209,00
Općina Ravna Gora	550,00	10,15	1,81	560,15
Općina Skrad	173,00	5,91	3,30	178,91
Ukupno	6313,31	311,94	4,70	6625,25
Sveukupno	105415,71	29271,59	21,73	134686,06

PRILOG 2. Podaci o odvojeno sakupljenim količinama komunalnog otpada

GRAD/OPĆINA	PAPIR (t)	PLASTIKA (t)	STAKLO (t)	METALI (t)	OSTALO (t)	UKUPNO
PRIOBALJE						
Grad Rijeka	2127,08	38,94	13,11	147,78	2684,25	5011,16
Grad Bakar	53,96	2,45	3,00	0,20	353,51	413,12
Grad Kastav	81,06	3,09	3,20	0,26	96,04	183,65
Grad Kraljevica	81,77	1,37	5,40	0,11	103,62	192,27
Općina Čavle	68,55	2,14	5,20	0,18	140,98	217,05
Općina Jelenje	31,37	1,58	5,83	0,13	80,34	119,25
Općina Klana	1,97	0,59	0,80	0,05	48,29	51,70
Općina Kostrena	66,68	1,24	2,00	0,10	124,72	194,74
Općina Viškovo	93,90	4,28	3,20	0,36	220,6	322,34
Grad Crikvenica	152,45	30,60	23,84	2,77	1443,16	1652,82
Grad Novi Vinodolski	233,74	61,84	34,47	0,00	259,15	589,2
Općina Vinodolska	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Grad Opatija	61,64	1,75	4,40	0,00	1214,42	1282,21
Općina Lovran	25,39	0,72	1,81	0,00	451,56	479,48
Općina Matulji	32,00	1,00	2,30		526,60	561,90
Općina Mošćenička Draga	6,15	0,30	0,49	0,01	57,09	64,04
Ukupno	3117,71	151,89	109,05	151,95	7804,33	11334,93
OTOCI						
Grad Krk	2441,11	240,25	213,75	129,63	1524,14	2829,88
Općina Baška	375,49	124,93	111,15	67,40	792,56	1471,53
Općina Dobrinj	288,84	96,00	85,50	51,80	609,81	1131,95
Općina Malinska-Dubašnica	519,91	172,98	153,90	93,33	1097,38	2037,5
Općina Omišalj	462,15	153,76	136,80	82,96	975,45	1811,12
Općina Punat	375,49	124,93	111,15	67,40	792,56	1471,53
Općina Vrbnik	144,42	48,05	42,75	25,92	304,64	565,78
Grad Mali Lošinj	314,00	97,86	99,18	759,54	648,74	1919,32
Grad Cres	62,76	37,78	147,49	23,29	138,00	409,32
Grad Rab	371,40	48,73	217,18	79,76	2639,30	3356,37
Općina Lopar	73,00	0,00	20,00	0,00	527,42	620,42
Ukupno	5428,57	1145,27	1338,85	1381,03	10050	17624,72
GORSKI KOTAR						
Grad Čabar	0,10	0,00	0,00	0,00	43,68	43,78
Grad Delnice	22,68	2,68	3,98	0,00	0,00	29,34
Grad Vrbovsko	8,38	1,03	3,78	0,00	155,50	168,69
Općina Brod Moravice	4,50	0,21	0,35	0,00	0,00	5,06
Općina Fužine	12,45	0,00	0,00	0,00	21,83	34,28
Općina Lokve	6,12	0,23	0,38	0,00	0,00	6,73
Općina Mrkopalj	7,07	0,37	0,56	0,00	0,00	8,00
Općina Ravna Gora	8,57	0,74	0,84	0,00	0,00	10,15
Općina Skrad	5,25	0,27	0,39	0,00	0,00	5,91
Ukupno	75,12	5,53	10,28	0,00	221,01	311,94
Sveukupno	8621,4	1302,69	1458,18	1532,98	18075,34	29271,59